Akbaba

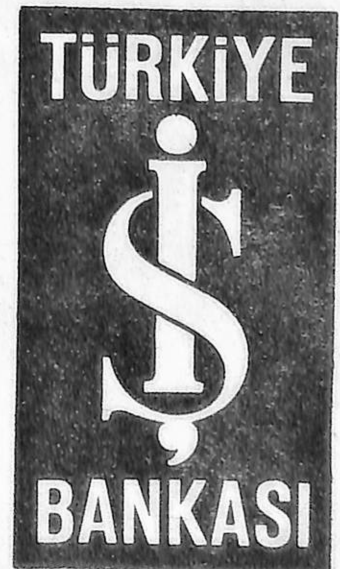

«Şehir içinde ayı dolaştırmak yasak edildi.» — Gazeteler —

— Vallahi kimseye fenalığı dokunmaz... Bu senin bildiğin ayılardan değil!

Tasarrufu teşvik gayesiyle memleketimizde ikramiye sistemini ilk defa tatbik eden ve bu sistemi faydalı bir şekilde geliştiren banka Türkiye İŞ Bankasıdır. Türkiye İş Bankası, ilk ikramiye keşidesinin yapıldığı 1930 yılından bu yana 214 631 talihliye 56 MİLYON lira tutarında zengin ve çeşitli ikramiyeler dağıtmıştır. 1964 ikramiye plânının tutarı ise tam 11 MİLYON liradır.

PARANIZIN... İSTİKBALİNİZİN EMNİYETİDİR

(Faal: 4994—140)

Akbaba

SİYASÎ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Salâhattin Kutlu, Zeyyat Selimoğlu, Cenap Güven, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel, Kudret Sinan.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Altan Erbulak, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLAN FIATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
30 Temmuz 1964
Cilt : 7 — Sayı : 31
YIL : 42

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Bunlar Vatandaş mı?

Bu toprağın yalnız yemişlerini toplamakla, yalnız sularını içmekle, yalnız havasını koklamakla, yalnız nimetlerini sömürmekle vatandaşlık olur mu?

Ormanlarımızın en körpe yeşilliklerini kemiren keçiler bizim vatandaşlarımız mıdır? Ekin tarlalarımızı biçen çekirgeler bizim vatandaşlarımız mıdır? Karadeniz bahçelerinin sinsi düşmanı fındık kurtları bizim vatandaşlarımız mıdır?

Vatandaş, ister cami kapısından girsin, ister kilise, ister sinagog. Üçü de ayrı ayrı yollardan tek Tanrı'ya gider. Kapılar ve yollar bizi ilgilendirmez.

Vatandaş, ister üç göbek ötesi Kafkas dağlarından gelme bir Çerkez ninenin, ister bir Gürcü dedenin soyundan olsun. İnsan kanına lâboratuar masasında kimlik belgesi veren Nazi rejiminde yaşamıyoruz.

Ama vatandaşlığın tartışılmaz şartları vardır. Bunu iki kelimede, yalnız iki kelimede toplayabiliriz: Kader birliği.

Bu çevre içinde, bu toprak üstünde, beraber gülenler, beraber ağlayanlar biribirinin vatandaşıdır ancak. Evi burada, işi burada, beşiği burada, mezarı burada, ama kafasının, ama kalbinin bütün pencereleri acılarımıza kapalı olanlara, siz, vatandaşım diyebilir misiniz?

İşte yakın bir yazımda «Vatandaşlarım» diye seslendiğim İstanbul Rumları, bütün iyi çağırılarımıza karşı, ormanlarımızdaki keçilerden, tarlalarımızdaki çekirgelerden, bahçelerimizdeki kurtlardan farksız vatandaşlar olmakta kaskatı direniyorlar.

Üzerinden üç ay geçmiyen o yazımda bir şey istemiştim onlardan: Kendilerine zulm ettiğimizi, baskı yaptığımızı yazan Le Monde gazetesini yalanlamalarını...

Çok mu güçtü bu?.. Taksim meydanında dile gelemez miydi bu vatandaşlar çığlığı?.. Athenagorasın ruhani sesinde toplanamaz mıydı bu vatandaşlar öfkesi?.. «Mağazalarımızı açamadığımızı... Korku içinde titrediğimizi... Baskı altında bunaldığımızı yazıyor bu Fransız gazetesi... Eğer satılmış değilse aldatılmıştır» diyemezler miydi?

Onları vatanseverliğe çağıran benim gönül sesime, bütün İstanbul Rumları kulaklarını tıkadılar.

Şimdi, Yunan hükûmeti, millî ahlâkına çok yakışan geleneksel bir iftira şamatası ile bu yalanları bütün dünyaya yayıyor...

Bu iftira çığlıklarını duymayanlar yalnız bizim vatandaşlarımızın kulaklarıdır: Elbiselerimizi diken terziler işitmiyor, yemeğimizi getiren garsonlar işitmiyor, saçlarımızı kesen berberler işitmiyor, alışveriş ettiğimiz bakkallar işitmiyor, tıp fakültelerimizde yetişmiş doktorlar işitmiyor, hukuk fakültelerimizde okumuş avukatlar işitmiyor, mimarlar işitmiyor, mühendisler işitmiyor, öğretmenler işitmiyor ve en acısı, en utandırıcısı, işitmek ve işittirmek ödevleri olan Rum meslektaşlarımız bile işitmiyor.

İstanbul'da, yalana, iftiraya kulaklarını ve vicdanlarını tıkamış seksen bin fazilet sağırı var!

İşte sayın İnönü, bir soru karşısında, olayların nasıl gelişeceğini düşünmeden, bu vatandaşlar için, hepsinin yüreğine serin sular serpen kesin teminat verdi.

İstanbul Rumları ile Fener Patrikhanesinin yarım üstüne çevrilmiş bu soruya, Kurtuluş Savaşının Garp Cephesi Kumandanı, neden: «Bütün bu soruların cevabı, henüz siyasî bir isteri nöbeti geçiren Yunanistan'la münasebetlerimizin alacağı yöne göre değişir» demedi, bilmiyorum.

Sayın Başbakanımızın, güttüğü politika ile, zıpır dünyaya bir efendilik dersi verdiğine şüphe yok. Ama, bunca kaba ve kanlı saldırıdan sonra, masal evliyalığına lüzum var mı? (*)

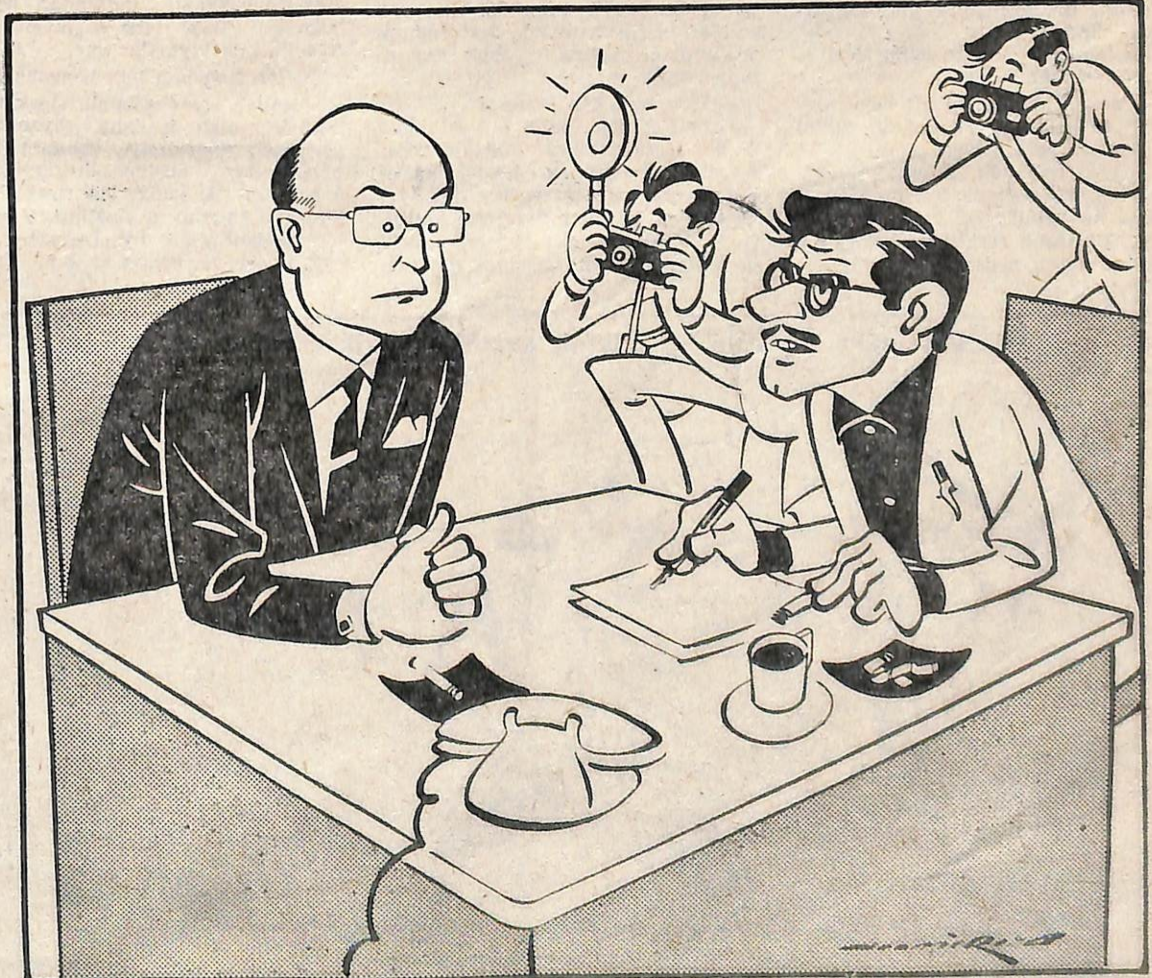
Atatürk'ün, tekkeleri, türbeleri kapatan devrimci Başbakanı İsmet Paşa, politikanın Cibali babası olamaz!

Yusuf Ziya ORTAÇ

(*) Türk'ün ruhundaki soyluluğu belirten bu beşyüz yıllık masal şudur:

Fâtih İstanbul'u kuşattığında, Cibali baba, şehre düşen gülleleri: «Benim gâvurcuklarıma dokunmasın» diye mübarek elleriyle çeler, onları ölümden korurmuş!

Y. Z. O.

— Papandreu neden İsmet Paşa ile bir masaya oturmak istemiyor?..
— Galiba utancından!

Hah Hah Haaaaay

ADNAN VELİ

YAŞLI kadın, soluk soluğa, karakolun kapısından içeriye girdi. Taşlıktaki muslukta, bir polis memuru ellerini yıkıyordu. Kadın, ona doğru sokuldu:

— Efendi oğlum, dedi. Kumser beyin odası, hangi oda acaba?..

Polis başını çevirdi. Kadını görünce gülmiye başladı:

— Hah hah hah haaaay!... Komiser beyin odasını mı soruyorsun?..

— Evet evlâdım..

— Hah hah hah haaay!... Şu karşıki oda..

Kadın o tarafa yürüdü.. Oda kapısı aralıktı. Komiser, içeri bir boyacı almış, ayakkabılarını boyatıyordu. Kadın ürkek bir sesle:

— Kumser bey oğlum!.. dedi. Affedersin, seni rahatsız ediyorum.

Komiser, kadını tepeden tırnağa kadar süzdü:

— Bir şey mi istedin valde?.. diye sordu.

— Şikâyetim var, dâvacıyım.. Onun için geldim.

Komiser kahkahayı bastı:

— Hah hah hah haaaay!... Kimden şikâyetçisin yahu?..

— Gelin kaltağından..

— Bir şey mi yaptı sana?..

— Daha ne yapacak?.. Beni öldürüyordu da, komşular güç kurtardılar elinden...

— Hah hah hah haaaay!... Neymiş acaba sebebi?..

— Aaaah ah.. Sebep bir değil, beş değil ki.. Kahve cezvesinin dibini is yapsan, gene kavga çıkar.

— Hah hah hah haaaay!... O kadar küçük sebeplerden de kavga edilir mi yahu?..

— Bir insan rezillikten korkmadıktan sonra, neden edilmesin?..

— Peki, sen şimdi, niçin şikâyetçi olduğunu anlat bakalım..

— Oğlum, gülmeden dinliyeceksen, dinle beni..

— Sen anlatmana bak yahu!.. Sen bana ne karışıyorsun?..

— Dinle öyleyse.. Bu sabah Hafız Hanımın oğlu bir kilo kuşbaşı et getirmişti. Onların bir kesimhaneleri var, orada kesip kaçak satıyorlar. Eh, İstanbul'da ete boykot olduğu için, kasaptan aleni et alamıyoruz da, el altından alıyoruz.. Hem daha da ucuz oluyor bu kaçak etler..

— Hah hah hah haaaay!... Sonra?..

— Ben, et paketini açıp, serin yerde dursun diyerekten, mutbağın penceresine koydum. Gazocağının üstüne de, gelin şıllığı çaydanlığı koymuş, su kaynatıyormuş. Ben, zaar çay yapacak diyerekten, su kaynayınca, içine üç tutam çay attım. Şimdi bak, sana bir şey söyliyeyim. Kadın kısmının, günü geldiği vakit gün olmazsa, sinirleri de ud teline dönüyor. Bizimki de öyle.. Her daim gününün vakti geçer. Karı, içerden de, dışardan da kurumuş zaten.. Bu sebebe, gözü kör olasıcanın yüzünü, boynunu, bir hafta önce sivilce basmış. Karı, sivilceli suratla fingirdiyemiyeceğini anlayınca, hekim, hoca peşine düşmüş. Nihayeti, bir melhem vermişler. Bunu sıcak suyun içine atıp, başını da havlu ile örtüp, ilâcın buğusu ile, illetini iyi edecekmiş. Suyu da çaydanlığa o sebebe koymuşmuş.. Vay efendim, suyu ziyan ettiğim için, ben karının güzelliğine düşmanmışım. Karının yemeğine karabiber doldurup sivilcelere sebep oluyormuşum. Yatak çarşafında kaşıntı tozu bulmuş da, onu oraya ben serpesiymişim. Sırf benim yüzümden, inadına çocuk doğurmuyormuş.

— Hah hah hah haaaay!...

— Dur, dinle.. Daha bitmedi. Biz böyle, ağızdan ağıza cedelleşirken, bitişik komşunun sarı kedisi, penceredeki etin yarısını yemez mi?.. İşte, kızılca kıyamet o zaman koptu. Gelin karısı, benim üzerime yürüyerekten, ellerini saçıma doladığı gibi, yolmıya başladı. Ben de nasılsa, can havliyle, duvara asılı duran delikli kepçeyi ele geçirmişim. «Sen misin benim saçımı yolan?..» diyerekten, yaradana sığınıp, karının burnunun orta yerine şırrraaaaak diye yapıştırdım. Karı bu sefer mutbaktaki takunyaya seğirtti. Ben o zaman kepçeyi bir de arkadan savurdum. Kepçe, karının kıçında, mangala düşmüş şişirme balon gibi patlayıverdi. O zaman «Vay kahpe!..» diye haykıraraktan bir tökezledi. O, yere kapaklanırken, kör şeytan, ben de telâşla bulaşık sabununun üstüne basıvermemiş miyim?..

— Hah hah hah hah haaaay!...

— Lâkırdıyı uzatmıyayım. Sabuna basınca, ben de arkaüstü düşüverdim yere.. Karı bu sefer, teldolabın altındaki enginarlardan birini kapıp da, tam midemin üzerine, bir tane yapıştırmaz mı?.. Gözümün içinde, yıldız maytabı yanmış zannettim. Nefes alamadım. Karı, enginarın sapını sımsıkı yakalamış, ülfeti vardır böyle şeylerle köpeğin, enginarın topuzuyla bana vurdu da vurdu. Ha babam vurdu. Ben toparlanamadım gayrı.. Dayağı yedikçe, kızılcık murabbaına dönmüşüm. Bir fenalık geldi o zaman üzerime.. Şööööööyle bir, gözlerim karardı. Bayıldım, bayılacağım diye beklerken, gelin karısı, teldolaptan bir kâse sarmısaklı cacığı kaptığı gibi, başımdan aşağı boşaltmaz mı?.. Aman Allahım.. «Ölüyorum zaar» dedim, kendi kendime..

— Hah hah hah hah haaaay!...

— Dur, daha lâfım bitmedi kumser bey oğlum.. Karı, yoğurdu döktükten sonra, hırsını alamamış, bu sefer de teldolaptan kaptığı bir tencere musakkayı kafamdan aşağı boca etti. Bak, daha saçlarımın arasında bile kıymalar var.

— Hah hah hah hah haaaaay!...

— «Allah senin gözünü, sıcak millerle kör etsin işallah» diyerekten yerimden doğrulmıya çalıştım. Kapıya kadar sürüne sürüne gidip, avazım çıktığı kadar bağırmıya başladım. «Amanın a dostlar! Yangın var, yetişiiiiin!..» diye bağırınca...

Komiser, boyacının sandığı üstünde ayak değiştirirken, kadına çıkıştı:

— Yavaş bağır hanım.. Mahalleyi de karakola toplıyacaksın. Biraz yavaş anlatsana... Hah hah hah hah haaaaaaay!..

— Safram kabardı da, onun için biraz hızlıcana konuşuyorum evlâdım. Kusuruma bakma.. Ondan sonracığıma, ben bağırınca, Allah razı olsun, Takacı Niyazi'nin anası Safiye Hanım, bir koşu geldi. Arkasından Lostromo Şevket'in karısı koştu. Onun ardından, Deli Saraylının ortanca kızı, Amortisör Zehra yetişti. Bunlar yetişti de beni kurtardılar. Şimdi her tarafım, yara bere içinde.. Hem dâvacıyım, hem de muyanemi istiyorum kumser bey evlâdım..

— Hah hah hah haaaay!... Oğlun ne diyor bu işlere?.

— Oğlum akşama gelsin, muhakkak boşatacağım bu karıdan..

— Bakalım razı olacak mı?..

— Valla, benim de pek umudum yok.. Çünkü tutkun karıya.. Bana da «git» diyemiyor, anasıyım.. Karıya koşuyor «Aman, fazla dırıltı çıkarma, tatsızlık olmasın» diyor. Bana geliyor «Aman anneciğim, sen dilini kısa tutuver» diyor. İki tarafı da idare ediyor.. Yani senin anlıyacağın, bizim oğlan, Kıbrıs işindeki Amerikana döndü.

— Hah hah hah hah haaaaaay!... Peki, şahitlerini de getirdin mi?..

— Getiririm.. Bir zoru yok ki..

— Öyleyse sen, şahitlerini topla.. Ben de bir memur yollayıp gelini aldırayım buraya.. Onun da söyliyeceklerini dinleriz. Ona göre muamele yaparız. Hah hah hah hah haaaaaay!..

— Oğlum, doğru söylüyorsun ama, ben de sana bir şey sorayım. Bakıyorum da, demindenberi kıkır kıkır gülüyorsun. Benim kafam yarıldı, diyorum. Sen gülüyorsun. Kaba etlerim çürüdü, diyorum, gülüyorsun. Yani ben, nasıl dayak yediğimi anlatıkça, sen keyfinden, dört köşe oluyorsun... Nasıl şey bu?..

— Hah hah hah haaaaay!... Sen benim güldüğüme ne diye bakıyorsun?.. Ben, vazife icabı gülüyorum..

— Nasıl vazife icabı?..

— Canım, geçenlerde İçişleri Bakanlığı, bütün polis teşkilâtına bir tâmim yolladı. Bu tamimde «Polis yurttaşa karşı güleryüzlü davranacak, gülerek muamele edecek» diye yazılı.. Ben de onun için, emre uyarak gülüyorum.. Hah hah hah haaaaay!...

— Ayol bir yaşıma daha girdim. Sen şimdi öyleyse, bizim gelini buraya getirip ifadesini alırken de kıkır kıkır güleceksin.. Öyle mi?..

— Tabii..

— Gelin yellozu zaten fingirdektir. Bir yandan sen güleceksin, bir yandan o kıkırdıyacak, yaniya, karşılıklı geçerek kıkır da kıkır.. Öyle mi olacak?..

— Tabii öyle olacak..

— Öyleyse, ben şikâyetimden vazgeçiyorum efendi oğlum.. Ben, Dârülbedayi'e gidiyorum diye evden çıkmadım ki.. Pulis karakoluna gidiyorum diye çıktım. Anlaşılan İçişleri Bakanlığının bu tâmimi ortada durdukça, ben bu gelin şırfıntısından, ha babam, enginar dayağı yiyeceğim, öyle mi?.. Vay başımın kara yazısı vaaaay!...

Allahaısmarladık bile demiye lüzum görmeden, gerisin geriye döndü. Komiser de «Nereye gidiyorsun?..» diye sormadı. Yalnız, kadının arkasından bir kahkaha koyuverdi:

— Hah hah hah hah hâh hah hah hayyyyyy!...

Adnan VELİ

Feyzioğlu — «Millî bir silkiniş gerekli!» Dedi. (Gazeteler)

mim uykusuz

Yazısız

7 gün

PAZARTESİ :

Gazetelerde bir haber:

— «Yurt dışına giden işçilerimizin sayısı doksan bini aştı.»

Hemen koştum Akbabaya:

— Bunun sonu ne olacak?

Tecrübeli Akbaba gagasının üstündeki gözlüklerini düzelterek:

— Fena mı, dedi, Ortaasyada kuraklık, susuzluk, bereketsizlik başlayınca Batıya göçüp geldik buraya... Şimdi de Önasyada kuraklık, erozyon, bereketsizlik başladı; bu sefer de daha Batıya göçüyoruz.

— Bu mesele şaka kaldırmaz... dedim, dışarı giden işçilerimizin doksan bini aşması ne demek?

Güldü Akbaba:

— Onun ne önemi var evlât, dedi, işçilerimizin sayısı doksan bini aşmış, iyi olmuş. Ya borç gırtlağı aşmış, ona ne dersin? Yolsuzluk bini aşmış, ona ne dersin? Politikacı akıl duvarını aşmış, ona ne dersin?

— Bir şeycikler demem... dedim.

— Eloğlu ses duvarını aşarken biz neleri aşıyoruz... deyip sustu Akbaba.

SALI :

Atatürk'ün manevî kızı Ülkünün eski kocası ve son yılların zenginlerinden Fethi Doğançay yeniden evlenmiş. Gazeteler koca koca puntolarla bu haberi yazıyorlar. Ne diyelim, Tanrı mutlu kılsın, bir yastıkta kocatsın... derler değil mi?

Acele etmeyin de haberi sonuna kadar anlatayım: Damat, geline yarım milyonluk hediye bağışlıyor. Bir apartıman katı, bir Cadillac ve bilmem ne kadar mücevherat.

Haydi bütün bunları da bir kenara bırakalım. Asıl felâket nikâh töreni konusunda... Medenî nikâh yapılıyor. Gelsin arkadan imam nikâhı... Hem de nasıl imam nikâhı... İçkili cinsinden...

Yalnız nikâh mı kıyıyor? Kıyıp kıyıp kıyma yaptığı neler var, ne değerler var başka? Ne hale geldik? Atatürk Türkiyesinde... Ve bir zamanlar Atatürk'ün manevî kızıyla evli bir tüccarın yaptığı işe bakın siz! Haydi işin ciddî yanını ve nahoş yanını bir yana bırakalım. İçki içmenin de bir zevki vardır canım... İmam nikâhında içki içmek, camie sarhoş girmek, namazı çakırkeyif kılmak, minareye bulut gibi çıkmak... Ne farkı var bunların?

Devam, devam... Gelsin şişeler, boşalsın kadehler... Belki bir sabah hep birlikte ayılırız.

ÇARŞAMBA :

«Susuz Yaz» filmi, Berlin Film Festivalinde birinciliği kazandı. Ne kadar övünsek yeridir. Böyle milletlerarası yarışmalarda sanat ödülü kazanan Türk, Türklüğe kazandırıyor demektir. Hem de insanlık hayrına çalışarak...

Ama yetkili makamlar (Ah, bu yetkili makamlar!) filmin festivale katılmasını istememişler... de gizlice kaçırılmış «Susuz Yaz» Berline... Buna ne dersiniz?

Bizim her işimiz bir tuhaf... Filimciliğimiz bir tuhaf... Filimciliğimizi yöneten resmî makamlar bir tuhaf... Kırk yılda bir göbeksiz, mezarsız, ezansız ve bayağılıktan uzak filim çevrilmiş, onun karşısına da bir takım adamlar çıkıyor, ellerinde mühür:

— İstemezük... diyorlar.

Ve sonra da filim Berlin Festivalinde kazanıyor.

Hani eşeğine ters binmiş Nasrettin Hoca var ya, Vallahi bizim işlerimiz yanında Hocanın durumu düzgün sayılır.

PERŞEMBE :

Bakıyoruz, okuyoruz, gazetelerimizde makaleler çıkıyor. Ciddî ciddî, kocaman kocaman imzaların yazıları. Memleket meseleleri üstüne döktürülmüş parlak fikirler... Hukuktan tıbba, sanayiden turizme, ticaretten maliyeye kadar. Ve hepsi de bozuklukları yazıyorlar. Okullar bozuk, Üniversite bozuk, basın bozuk, Maliye bozuk, o bozuk, bu bozuk, şu bozuk...

Geçenlerde bir meşhurumuz:

— Maliyemiz pek bozuk... diyordu.

Tabiî bozuk olacak, bu kadar bozukluk arasında bir o mu düzgün kalacaktı?

Bütün bozukluklar hem birbirinin kardeşi, hem birbirinin doğurganı...

— Peki, düzeltsek?

— Nereden başlayalım?

Bütün bu ayrı ayrı görünen şeylerin birbirine benziyen yanları bozukluklarıdır. Maliye işleri bozuk bir devletin iktisadı nasıl düzelecek?

Mevlâna bir köpek ile bir keklik görmüş ki arkadaşlık eder, beraber gezerlermiş. Şaşmış bu işe...

— Peki ama bunların ortak yanları ne? diye düşünürken farketmiş ki ikisi de topaldır.

Türkiyede de birbirine benzemiyen işlerimiz meziyetlerde değil, kusurlarda buluşuyorlar.

CUMA :

Ankara Sanayi Odası Başkanı açıklamış ki:

— Her gün (Her yıl değil) tam on milyon lira borçlanıyoruz ve çocuklarımız dört bin lira borçla doğuyorlar.

Şekspir:

— İnsan ölünce bütün borçlarından kurtulur... diyor.

Nasıl da bilmiş üstad! Bizim çocuklar borçla doğup, borçla yaşıyorlar. Kurtulmaları için ölmeleri gerek.

Atasözü:

— Borcun iyisi vermek, derdin iyisi ölmek... diyor ama derdin iyisine tutulan öldüğüne göre borçtan da kurtulacak demektir.

Demek ki borçlu doğacak çocuk, öldüğü zaman borçtan kurtulacak. Bizim Atasözü ile Şekspirin lâfı birbirini tutmuyor. Birbirini tutmayan tutamıyan bir şey de bizim aldığımız ile harcadığımız.

CUMARTESİ :

Refik Halit Karay:

— En iyi şey yaşamaktır... diye yazıyor, yaşayınca nice devlerin cüceleştiğini görür insan...

Hasan Amca henüz yayınlanmamış bir kitabında şunu anlatmış:

«Olay Birinci Dünya Savaşında geçiyor. Bir gün Cemal Paşa, Halep Mevki Kumandanı Hüsnü Paşaya:

— Kaç asker firarisi var? diye sormuş.

Bir rakam söylemiş Hüsnü Paşa... Bunun üzerine Cemal Paşa, hemen ayaküstü bir karar verivermiş:

— Yarısını asınız!

Şu hale bakın... Şu kuvvete, şu iktidara bakın...

Ve Cemal Paşanın sonu malûm.

İnsanlar niçin birbirlerine kıyıyorlar. Mesele birbirinden önce toprak olup olmamak meselesidir. İşte o kadar...

Ömer Hayyam diyor ki:

Bir testici gördüm, çamur içindeydi;
Ayağı çarkında, elinde bir testi;
Testinin başında bir yoksul ayağı
Kulpunda bir padişahın kellesi.

O testiden kana kana veya yudum yudum su içenler de bir başka testinin kulpu olacaklardır. Çünkü eninde sonunda gidiş, o gidiş.

PAZAR :

Bu kadar felsefeden sonra... Bir de fıkra anlatıp haftamızı kapıyalım. Nasrettin Hoca festivali geldi geçti, fakat bizim şimdiye kadar hiç duymadığımız şu fıkrayı sizin de duymadığınızı umarak anlatıyoruz:

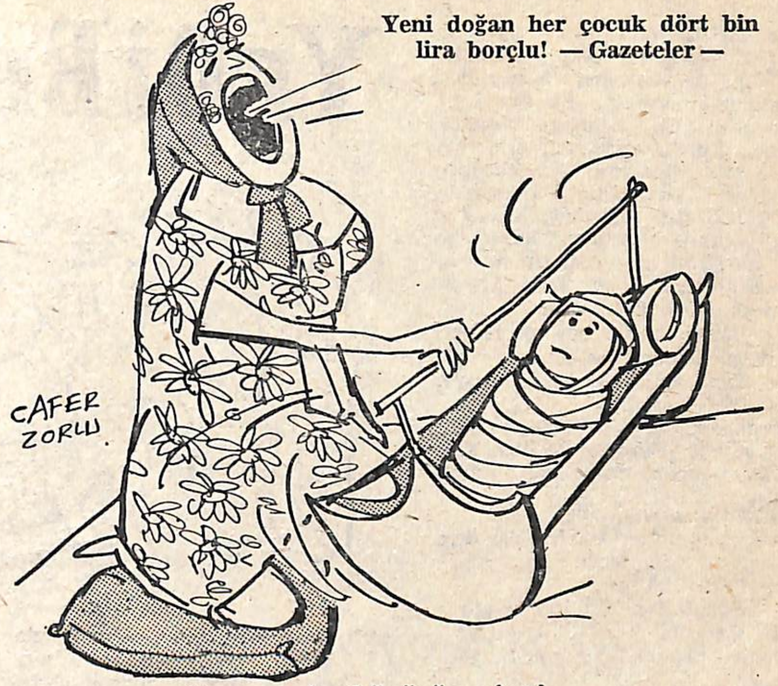
Hoca on kuruştan yumurta alır, kaynatıp boyayıp dokuz kuruştan satarmış:

— Ne yapıyorsun sen Hoca? diye sormuşlar, olur mu bu iş?

Hoca:

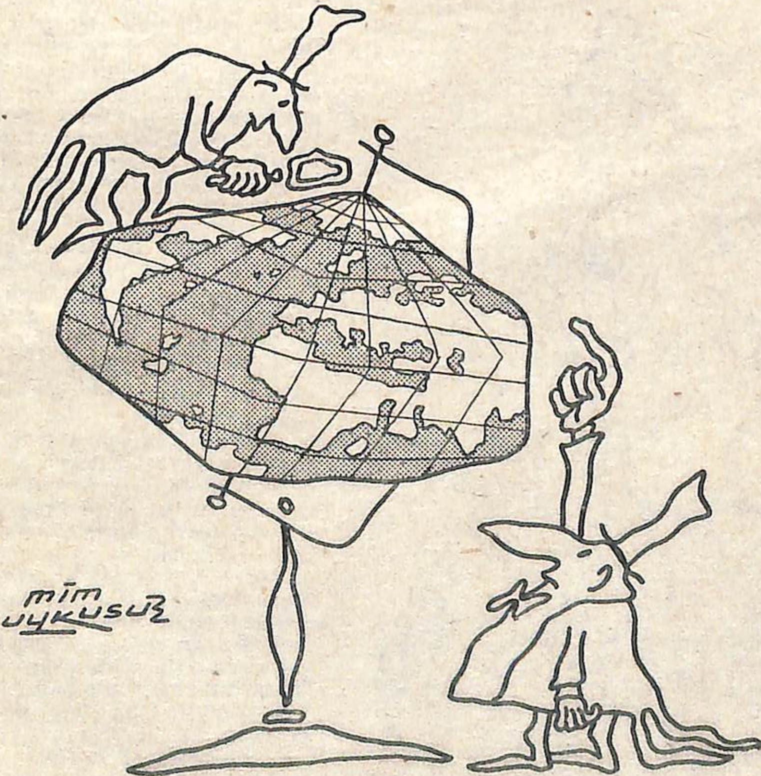
— Ben, demiş, boyadan kazanıyorum...

Yeni doğan her çocuk dört bin lira borçlu! — Gazeteler —

— Uyusun da, büyüsün ninni, Borçlarını ödesin ninni!

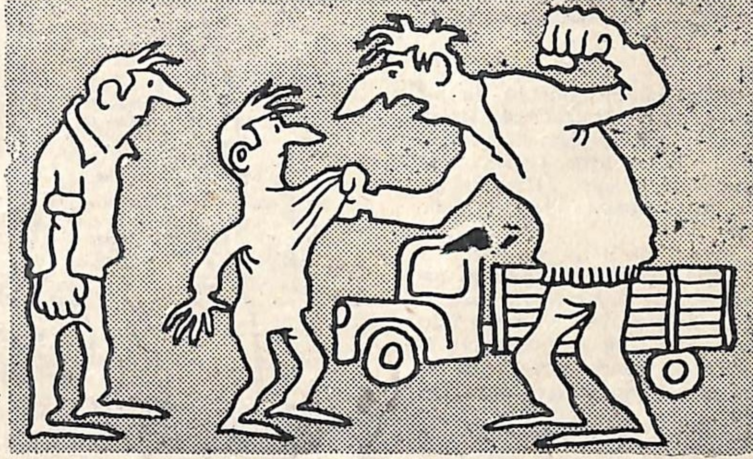
Finlândiya'dan da yardım alacağız. (Gazeteler)

— Bak bakalım, şu yuvarlakta yardım alabileceğimiz başka ülke var mı?.

YEDİBELÂ

Orhan Kemal

AYAĞINDAKİ yeni siyah iskarpinin sol teki vurmasa, bir de yürürken iskarpinleri zıııt zıııt etmeseler... Bir şey değil, yolu nasıl olsa Yenikapı, Nişanca, Koska, Kumkapı'ya düşecek, düşmese bile oraların hergelelerine Lâleli'de, Beyazıt'ta, Taksim'de, hattâ Harbiye, Nişantaşı, Maçka'da rastlıyacaktı. O zaman kayartolar zıııt zıııt eden iskarpinler, lâcivert kostüm, kolalı yaka, kravatla görünce başlıyacaklardı:

«— Vaaay Züttün bey, ne haber? Ne zamandanberi ekselâns oldun?»

«— Yahu amıca» demişti, «boşver façaya!»

Yetmişlik, iki kat, pinpon ama kurt amıca, «Faça»nın ne demek olduğunu bilmiyormuş gibi, dikilmişti:

«— Faça ne demek?»

«— Yani elbise, kolalı yaka, kravat, zıt zıt eden ayakkaplar...»

«— Peki?»

«— Arkadaşlar beni böyle görürlerse diyorum...»

Açmıştı ağzını, yummuştu gözünü:

«— İiiit, itoğlu it! Mezarı belirsiz serseri baban gibi yularsız, palansız mı gebermek istiyorsun? Ya defolur gidersin yanımdan, ya da dediklerimi yerine getirirsin. Baban gibi, serserilik senin de iliklerine işlemiş!»

Ağır konuşuyordu, kurşun gibi işliyordu sözleri. Gerçekten mezarı belirsiz babasını karıştırmasa hadi neyse. «— İtoğlu it!» diye başlamıyor mu, kravatı, kolalı yakayı, lâcivert kostümü, yürürken zıt zıt zıt eden ayakkaplarını filân hemen oracıkta fora, suratına çaat, anacığının aylığı elli liraya sığındığı Nişanca'daki tek gözden ibaret evine kapağı atardı ama, olmuyordu. Ne annesi, hele hele ne arkadaşları kendi keyfine bırakmıyorlardı:

«— Dayılığa boşver de gir moruğun sakalı altına!»

«— Tabii ya, keriz!»

«— Egafla kızı, tamam ondan sonra...»

«— Morukta kafa kâadı eskimiş nasıl olsa...»

«— Yaş yetmiş, iş bitmiş...»

«— Yarın cartayı çekti mi...»

«— Konarsın mala mülke aç köpek!»

«— Mangır? Bankalardaki mangırlar ya?»

«— İyi bir iş yeri kursan da bizi de yanına alsan...»

«— Biz de sayende sebeplensek fena mı Keşanlı?»

«— Fıkara anana da mı acımıyorsun?»

«— Bekâr çamaşırı yıkamaktan tırnakları düştü zavallının!»

«— Ah ulan ah... Olacak bende öyle tüylü bir moruk, sözünden çıkacam ha?»

«— ....»

«— ....»

Doğru söylüyorlardı. Yetmişlik, kırış kırıştı ama Karaköy'de, Eminönü'nde, Sirkeci'de dükkânları, Galatasaray'da apartman, Fatih'te, Unkapanı'nda irili ufaklı evleri, gene dükkânları, bankalarda câri hesapları olan amıcasının otuz beşindeki koca burunlu, gözleri burun köklerine akmış tapon kızına mal, mülk, para hatırı için «— Oldu!» demek zordu. Zordu ama, arkadaşlarından Jilet Rıza hop oturup hop kalkıyordu:

«— Yedibelâ ne be, Yedibelâ ne? Ciğeri kaç para eder itin? Adam mı? Sabıkalarının hesabını kendi bilem bilmez. Kız çirkinse, yaşlıysa o da filim artisti değil ya! Otuzunda yok, doğru, doğru ya esrar onda, afyon onda, rakı, şarap, votka... Mano yüzünden Desoto Haydarı şişleyip kaçak gezerken, surların dışında boyalı ispirto bilem içmedi mi? Kumarbazlık onda, vur kır, kap kaç onda... Hangi aile, kızını verir ona? Alsın tapon ama zengin kızı, girsin amıcasının sakalı altına, beklesin tekkeyi, moruk cartayı çekti mi de içsin çorbayı, tapon kıza da bir tekme!»

Jilet doğru konuşuyordu. Arkadaşları ona karşı değillerdi:

«— Canım orası öyle ama, lâf aramızda, kız da yutulur gibi değil. Sana bakar beni görür. Bacaklar dersen nah, bileğim kadar, göğüs teneşir tahtası... Yoksa tabii, otursun mala mülke, ondan sonra tapona bir tekme olmasa bilem...»

«— Olmasa bilem, atar önüne iki kemik, bulur artist gibisini...»

«— Altında araba...»

«— Sırtında her gün başka faça...»

«— Yediği önünde, yemediği ardında...»

«— Etrafında pezevenkler...»

Bahriyeli Cemal:

«— O zaman da bize boşverir inek!» dedi.

Jilet en yakın arkadaşıydı Yedibelâ'nın, parladı:

«— Anlamadım? Anam avradım olsun şişlerim hergeleyi!»

Çamur mamurdu ama erkek çocuktu Yedibelâ vesselâm. Bir fıstığı olsa arkadaşlarıyla bölüşür, bileğine sıkı, anladı mı ki sarıldı, yok kurtuluş, sustalısını fora... Sabıkasının çoğu vurma, kırma, yaralayıp içeri düşmektendi. Hem de arkadaş yoluna. Nerdense kulağına çalınır ki, Jilet, Desoto, Bahriyeli, ya da semtten kim olursa olsun kavgaya tutuşmuş; yahut da bilmem hangi meseleden Hasan âbinin kahvesi baskına uğramış, iki eli kanda olsa kartal gibi düşer, isterse karşısındakiler taburla olsun, Allah ne verdiyse... Ama karşısındakilerde bıçak, sopa, hattâ tabanca. Vız. Böyle zamanlarda dostlar toz tabii. Yapayalnız kalır çokluk, vurur, vurulur. Hem de yalnız hapislere düşmek değil, aylarca ölümle pençeleşerek ameliyatlar geçirir, geçirdiği ameliyatlardan sonra kendini bilmemecesine haftalarca kımıldamadan sırtüstü yatar. Hattâ birinde anacığı, öldü diye leğen başında ayılıp bayılmıştır.

Ama artık yaş otuza gelip dayandığı için durulur gibi olmuş, kendi kendine düşünmüştür: «— Ulan Yedibelâ, arkadaşların doğru söylüyor ya, bırak hergeleleri, anacığına yazık be oğlum. Evet amıcan çokluk kantarın topunu kaçırmıyor değil, değil ama, mezarı belirsiz, hergele babanın orospu peşinden koşması yüzünden fıkara anan az mı çekti? Yalan mı? Tüylendi mi haftalarca, aylarca ortalardan toz değil miydi? Sıfırı tüketti mi de bir deri bir kemik, yahut budanmış boynuzu kulağıyla eve postu sermez miydi? Sererdi, inek herif yarasını sardırır, kayıntı altıdan, derken iyileşir, gene biti kanlanır, haaaydi gene volta volta!»

Onun için, yazıktı kadına. Zehir bile olsa, amıcasının tapon kızını egafa düşürebilemk için dişini sıkacak, amıcasının sözünden milim dışarı çıkmıyacak, belâdan kaçacak, dayılık, vur kır, rakı, şarap, votka, esrar, afyona elvedâ, amıcasının istediğince «Adam» olacaktı. Olacaktı ki kız egafa düşsün. Düştü mü? Ondan sonra artık Allah ne verdiyse...

Tam Bankalar caddesinin sol kaldırımını kıvrılırken kaba kıyım birisiyle tosladı. Tosladı ama gerçekten de suçu yoktu. Kravatlı, altmışa yakın bir beyefendi. Bankalardan birinden çıkmış, pırıl pırıl cüzdanına yüzlükleri yerleştirerek geliyor, önüne bakmıyordu. Üstelik:

— Çüüüş! dedi, kör müsün be?

Yedibelâ bir an kendini yitirircesine deliye döndüyse de, çabuk toparlanarak:

— Pardon, dedi, geçti.

Adam belâsını ararcasına durmuş arkasından bakıyordu. Yedibelâ görmeden biliyordu herifin durup baktığını, belki de söğüp saydığını. Eskiden olacaktı ,ah eskiden olacaktı da bu inek böyle «Çüüüş... kör müsün?» diyecekti. Sözü uzatmağa ne hâcet? Bir kafa, bir yumruk, bir tekme. Devrilen kof bir ağaç gibi herif küüüt yere. Mangırlar bir yana, cüzdan bir yana. Allah ne verdiyse toparlar üçü beşi, atlar o sıra geçmekte olan dolmuşlardan birine...

Caddeden vızır vızır gelip geçmekte olan taşıtların arasından karşıya üç adımda geçti.

Birinde gene böyle biri bankadan mı çıkmıştı... Elinde bir deste para. O sıra yolsuzdu Yedibelâ, aç. Şehreminli bilmem kimi şişlemişti, kaçaktı. Gözleri dönmüş, sokulmuş adama, bir yumruk. Mangırlar parke taşlarına... Bir, iki, üç, dört, beş tane yüzlük, bir ellilik. Ara sokaklardan Karaköy'e doğru toz. Ertesi gün gazetelerin yazdığını Jilet, Bahriyeli falan Kumkapıda, hamamın karşısındaki kahvede okuyup matrağa almışlardı. Lâkin beş yüz elli kâat da işe yaramıştı hani. Yüzellisini kocakrıya, dörtyüzüyle de Yenikapı'daki Avcılar'da çekmişlerdi kafayı, atlamışlardı Beyoğlu'na. O zamanlar Galatasaray'a giderken bir pavyon vardı, dalmışlardı. İki saat içinde karılarla filân eriyivermişti dörtyüzelli.

Durdu. Elinde sıkı sıkı tuttuğu amıcasının kartında yazılı mağaza buralarda olmalıydı. Kartta yazılı dükkân adına göre tabelâları arandı. Buldu. Daldı dükkândan içeri. Dışarının çiy güneşine, sıcağına karşılık loş dükkân serindi. Çelik masalardan birinde ablak yüzlü, gözlüklü birine amıcasının kartını uzattı. Adam aldı, baktı, saygıyla kalktı masadan, gitti, dükkânın daha gerilerindeki buzlu cam arkasında arkadaşıyla tavla oynamakta olan daha yaşlı birine verdi kartı.

Kartı Yedibelâ'dan alan ilk adam az sonra geri geldi:

— Siz nesi oluyorsunuz Hamdi beyin?

Yedibelâ az kalsın «Damadı» diyecekti:

— Yeğeni, dedi.

— Peki Selâm söyleyin. Yarın sabah gelip kendilerini devlethanede göreceğiz..

Polis vatandaşa güleryüz gösterecek. — Gazeteler —

Güleriz ağlanacak halimize!

Yedibelâ dükkândan çıktı.

«— Hamdi bey, devlethane, yarın sabah gelip kendilerini devlethanede göreceğiz!»

Mal, mülk sahibi olmak demek insanı «Bey» değil, «Beyefendi» bile yapıyordu? «— Vay anasını!» diye geçirdi. «—... Bizim mezarı belirsiz peder çulsuzun biriydi de üç kâatçı amca neydi? Annem anlatır, üç kâatçı Hamdi derlermiş de, Edirnekapı, Topkapı surları dışında, Bakırköyünde falan üç kâatla enayi söğüşlerken, babam erkete beklermiş. Sonra esrar, eroin, afyon, daha sonraları morfin falan... Alaman harbi sırasında ekmek karnesi, derken faize para, tutmuş yükünü!»

Mezarı belirsiz babasını hatırlatır biçimde dişlerinin arasından yere fırt diye tükürdü. Yürürken zıt zıt zıt eden pabuçlarıyla lâcivert kostümü, kolalı yakası, kırmızısı bol lâcivert kravatı filân silinmişti.

«— Alacam ulan inek amıca, alacam ulan tapon kızını! Değil mezarı belirsiz babam, istersen günde beş öğün anama avradıma söv, kafamı kır. Nasıl olsa cartayı çekmen yakın. Ondan sonra bilirim ben yapacağımı!»

— Yedibelâaa!!!

Düşüncelerinin şeridi koptu. Karşı kaldırıma, sesin geldiği yana baktı: Mevlânakapı'lı Hüsnü. Asker arkadaşı. Yumruğuna sıkı, içici, üfleyici, vur kırcı ama erkek çocuk.

— Vaaay Hüsnü.. ne haber yahu?

Karşıya geçmek için atladı, atladı ama zırıltı bir kamyon, yıldırım gibi geliyordu. Yedibelâ az kalsın altında kalıyordu kamyonun Kıl payıyla kendini Mevlânakapılı Hüsnünün yanına atmıştı.

— Yuuuuh, yarmaaaa!!! diye bağırdı kamyonun ardından.

Kamyon beş metre ötede kuvvetli bir frenle durdu. Arabanın şoför mahallinden iki metreye yakın boyuyla yüz kiloluk biri hırsla indi, dikildi karşısına:

— Kime yuh ulan? Yarma kim?

Mevlânakapılı araya girmek istedi. Adam itti göğsünden. Yedibelâ'ya az daha sokuldu:

— Ha? Kime yuh? Yarma kim?

— Az kaldı ezecektin yahu..

Yedibelâ'yı iki yakasından desteledi:

— Yuh kime? Yarma kim?

— Ezecektin diyoruz ya!

— Ulan kime yuh? Yarma kim?

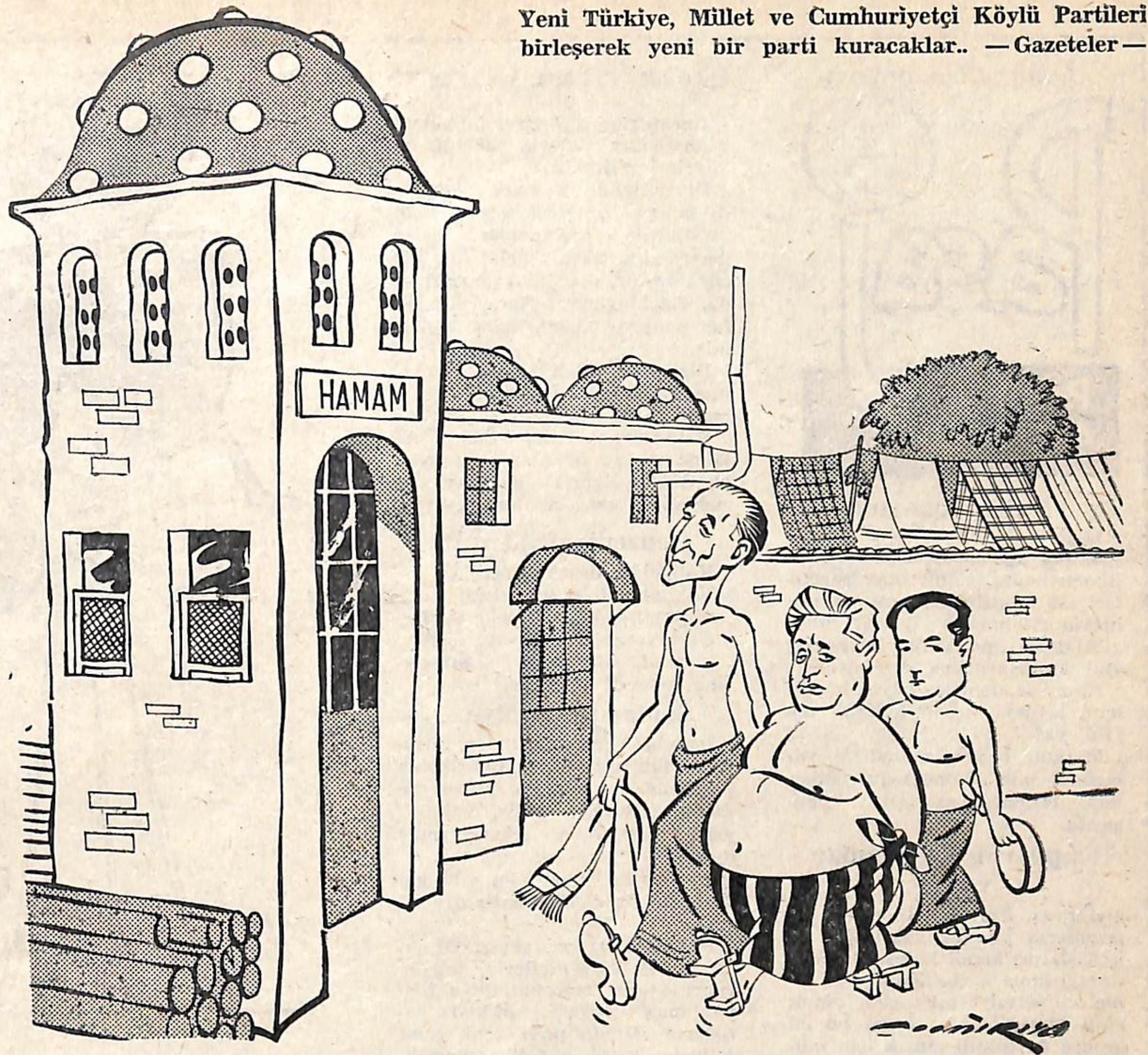
— Ulan değilim ben!

— Nesin ya?

— Neysem neyim..

— ....

— ......

Üç çıplak bir hamama yakışır!

Mevlânakapılının yeniden araya girmesine vakit kalmadı. İriyarı adam Yedibelâ'yı iki yakasından çekip bir kafa, bir yumruk. Yedibelâ kaldırıma kanlar içinde yuvarlandı. Burnundan damar patlamıştı herhalde. Bir yandan toparlanmağa çalışıyor, bir yandan da elbisesine kan bulaşacak, amıcası «— Gene kimbilir kimlerle dalaştın, serseri» diye kovacak, kızını vermekten vazgeçecek korkusuyla yerden kalktı.

Çevrelerini hemen bir kalabalık almıştı:

— Yuh be, amma da kafa attı herif!

— İyi ama ne hakkı var?

— Arkadaş karakola başvur, şahit oluruz...

— Yaraya tütün koyun, tütün!

— Yahu herif bindi kamyona kaçıyor, numarasını alın..

— ....

— ......

Mevlânakapılı donmuş kalmıştı. Kafayı, yumruğu sineye çeken Yedibelâ mıydı bu? Şu hani askerde birlikte kırmadıkları ceviz kalmıyan, şer, belâ, gözünü budaktan sakınmayan Yedibelâ mı?

— Yahu arkadaş karakola gidelim!

Avucunu dolduran sıcak kanları kaldırım taşlarına atıyordu habire:

— Boşver, dedi.

— Niye?

— Sonra anlatırım. Elbiseme kan bulaşmış mı?

Mevlânakapılı baktı, iyice baktı:

— Yok, dedi.

— Yoksa boşver karakola marakola, dallandırma!

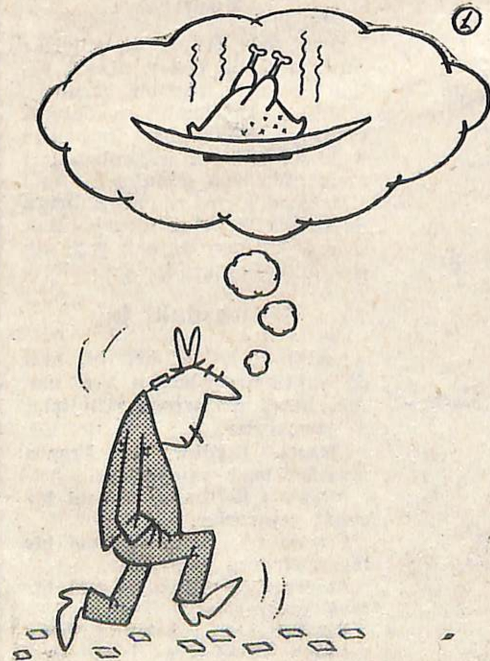
— Peki ama...

Sözünü kesti, gözleri dolu dolu:

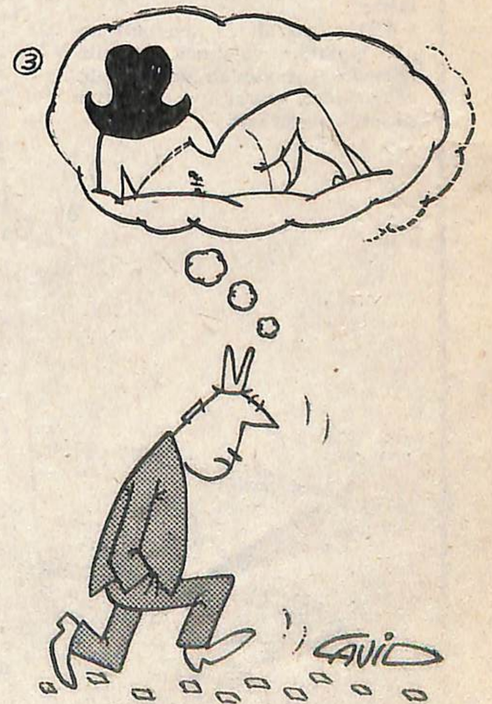
— Karı olduk Hüsnü, dedi, karı!

Omuz omuza uzaklaştılar.

Orhan Kemâl

Yazısız

Londra'dan notlar:

İktidar uzmanı

Başkan Johnson, İnönü ve Papandreu ile görüşmelerini bitirdikten sonra, Amerikan gazeteleri iki misafiri tartarak «Yunanistan Başbakanı iktidar lideri gibi değil, muhalefet lideriymiş gibi konuşuyordu» demişler.

E, müsaadenizle, böyle bir itham altında İnönü kalacak değildi ya?...

Malûm, İnönü, muhalefet yıllarında bile konuştuğu zaman hep iktidardaymış gibi konuşurdu.

Kapılarını kapayanlar var...

Burada, üniversiteli erkek öğrencilerin gündüz vakti kız arkadaşlarını kendi kolej odalarında ağırlama serbestisini elde etmeleri yetmiyormuş gibi, şimdi okul idarecilerine karşı bu işi geceye de teşmil etmek için mücadele açılmış durumda...

Sadece erkek öğrencilerin devam ettiği ünlü Oxford Üniversitesinin geçenlerde geleneğini bozarak bir Kızlar Koleji kurup kapılarını kızlara da açmasını, İngiliz gazeteleri büyük bir yenilikmiş gibi gösterdiler.

Oysa, İngiltere'de asıl büyük yenilik Oxford Üniversitesinin kızlara kapılarını ardına kadar açması değil, diğer üniversitelerin, kapıları kızların ardından kapatılmasına göz yummasıdır!

Serbest rekabet!

Çıplak göğüslü mayoları, üstü-açık elbiseleri beğenenler var, yerenler var.

Fakat bence bu işin üstünde en çok duranlar, meslekten olanlardır...

Malûm ya, şimdi yarı bele kadar çıplaklık yayılınca, striptizciler işe yarı-yoldan devam edeceklerinden kazançları da yarıya düşecek demektir.

Öyle duruyoruz!

Buckingham Sarayı önündeki muhafızları, onlarla alâkalı hikâyeleri bilirsiniz.

Duruşlarını bozmak, ağızlarını açtırmak, tahrik etmek için etraflarına toplananlar neler neler, akla hayale gelmedik bir sürü şeyler, oyunlar yaparlarmış da, Buckingham Sarayı muhafızı gene de «bana mı?» demezmiş.

Bizler de, Buckingham Sarayı muhafızlarına benzemeğe başladık, artık...

Baksanıza, neler neler, ne tahrikler, ne oyunlar yapılıyor da, NATO Sarayı önündeki duruşumuzu gene de bozmuyoruz.

Benzedi, değil mi?

Kabyoldu desek, değil...
Kaybolmadı desek, değil...
Alıp götürdüler desek, değil...
Geri verecekler desek, değil...
Vehasıl, «Kayıp Aylâ» meselesine benzedi şu Kıbrıs işi!

Sonları battaniye...

İstanbul gazetelerinden birinde okuduğuma göre, Amerika'da plâjlarda yakaladığı çıplak göğüslü kadınları, polis, battaniyelere sarıp da çıkarıyormuş dışarı...

Biliyor musunuz bu gibi kadınların sonu hep battaniye oluyor...

Hatırlarsınız ya, geçen yıl da Milâno'da bazı otellerin, müşterilerine «ne renk battaniye istiyorsunuz?» diye yaptıkları satışların altında polis renk renk o biçim kızlar satışı çıkarmamış mıydı ortaya?..

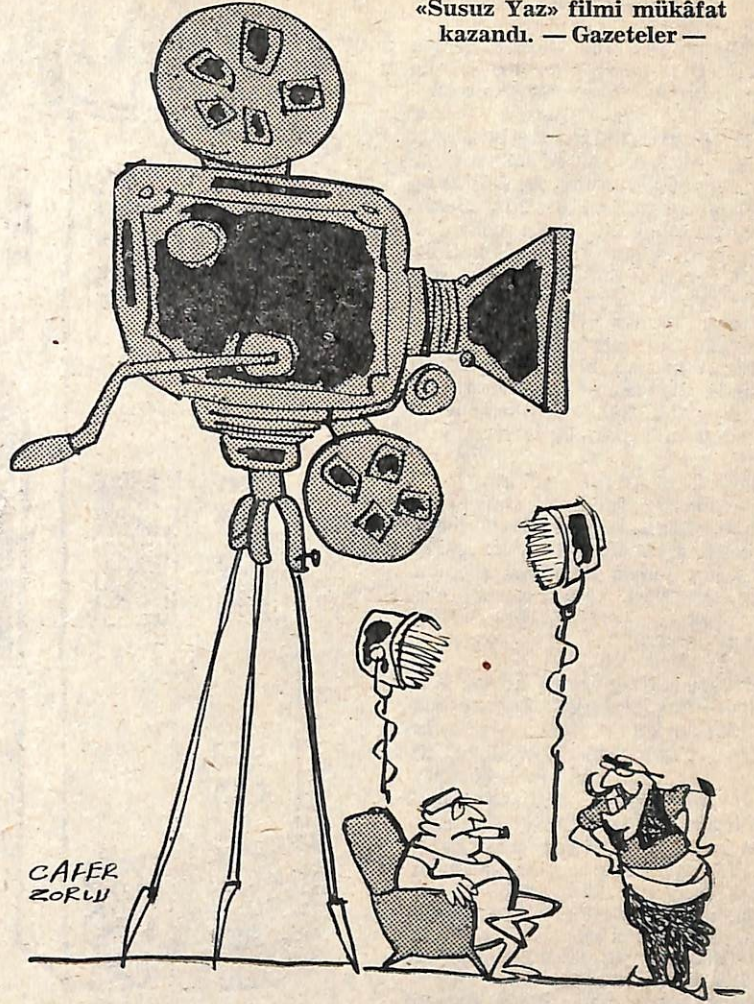
Atlama sembolü

Akıl hastalarının son zamanlarda çeşitli alanlarda yaptıkları gösterilerle artık meşguliyetle tedavinin iyi sonuçlar verdiği anlaşılıyor.

Ayni zamanda şu da anlaşılıyor ki, meşguliyetsizlik insanlar için en büyük boşluk olduğundan bir memlekette işsiz sayısının artması pek hayra alâmet değil.

Onun için, bir yerde kötü hava sezdi miydi çekirge gibi başka bir yere atlamanın sembolü haline gelen Gökay'ın jübilesini akıl hastahanesinde yapması pek boşuna değil gibi geldi bana... Sakın, içerde işlerin dışarıdan daha iyi gittiğini sezinlemiş olmasın?

«Susuz Yaz» filmi mükâfat kazandı. — Gazeteler —

— Bir de «Odunsuz Kış» filmi çevirirseniz başrole hazırım!

Kaç kapılı istersiniz?

Tamamen çıplak göğüslü mayolardan sonra, üstü açık elbiseler de teşhir edilmeğe başlandı şimdi Londra mağazalarında...

Ben henüz görmedim ama, buradaki gazetelerin yazdığına göre, üstü-açık elbiseler giyen birkaç hanım gece kulüplerinde boy göstermeye başlamışlar.

Üstü açık elbise modellerinden önce, hatırlarsınız, sırtı açık elbiseler çıkmıştı... Daha sonra da üstü tamamen kapalı, fakat iki yanından, koltuk altından kalça üstüne kadar açık elbiseler çıktı.

Bu gidişle artık, otomobil tarif edermiş gibi, kadınlar için de:

— Üstü-açık...
— İki-kapılı.. kapalı...
— Otomatik-açılışlı...

gibi tâbirler kullanacağız galiba!

Tercih meselesi

Cenaze geçerken saygı gösterme diye bir şey vardır bizde...

Ne bileyim, yaya durur, vasıta yol verir, kimi şapkasını çıkarır, kimi açık ceketinin önünü ilikler... Velhasıl bir saygı gösterilir.

Burada ise öyle bir şey yok... Arabada ölü mü geçiyor, diri mi aldıran, istifini bozan yok.

İlk zamanlar yadırgıyordum bu durumu, hattâ ayıplıyordum.

Ama, böylesi daha iyi galiba... İngilizler, birbirlerine, son anında ayaküstü birkaç dakikalık saygı göstereceklerine, hayattayken saygı gösteriliyor!

Yooo...

Bana öyle geliyor ki, yıllardır Amerikalılarla bizler, birçok kelimelere ayrı mânalar vermişiz.

Meselâ Amerikalıların boyuna «Türkiye, NATO'nun kalesidir» dedikçe, kaleden ne anladıkları şimdi meydana çıktı.

Baksanıza, ne zaman Kıbrıs'a doğru bir iki adım atacak olsak «Yooo, kaleden çıkmak yok» diyor Amerikalılar.

Aramızdaki iş!

NATO devletleri, hep bir arada yaptıkları işlerden ayrı olarak, kendi aralarında ikili işler de yapıyorlar.

Meselâ İngiltere ile Fransa yeni bir uçak yapıyorlar.

Amerika ile İngiltere yeni bir roket yapıyorlar.

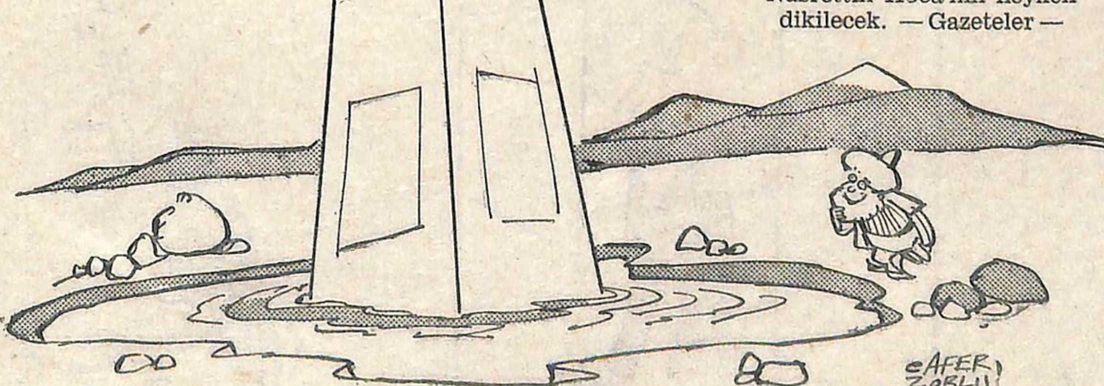
Fransa ile Almanya yeni bir füzesavar top yapıyorlar.

Amerika ile Almanya yeni bir tank yapıyorlar.

Bilmem ama, yakında Yunanistanla Türkiye de kendi aralarında bir şeyler yapacaklar galiba!

Nasrettin Hoca'nın heykeli dikilecek. — Gazeteler —

Hoca — Maşallah, göle çaldığım yoğurt tutmuş!

Ankara MEKTUPLARI
Nimet Arzık

Medeniyetin Tadı!

Nasıl acep? Ekşi mi?... Tatlı mı?... Buruk mu?...

Dönüşünde sayın Ardıçoğluna soralım: Avrupaya gitmişmiş doğruysa! Avrupa bu, bir kere gideni büyülüyor, efsanenin Orfe'si gibi...

Ne tuhaftır insanlar bizde. Koltuksuz ya Ardıçoğlu şimdi, kimse yediremiyor kendine Avrupalara özel olarak salınmasını... Halbuki özel olarak kendi kesesinden salınması daha normal bence... Neydi o tanguru tunguru, görünüşü fiyakalı, gerçeği yıpranmış makam arabalarında, Avrupa yollarının izlerini bilmiyen Bakanlığın bunca senelik emektarı şoför Hasan efendiyi yön bulacağız diye, yol bulacağız diye terletmesi?

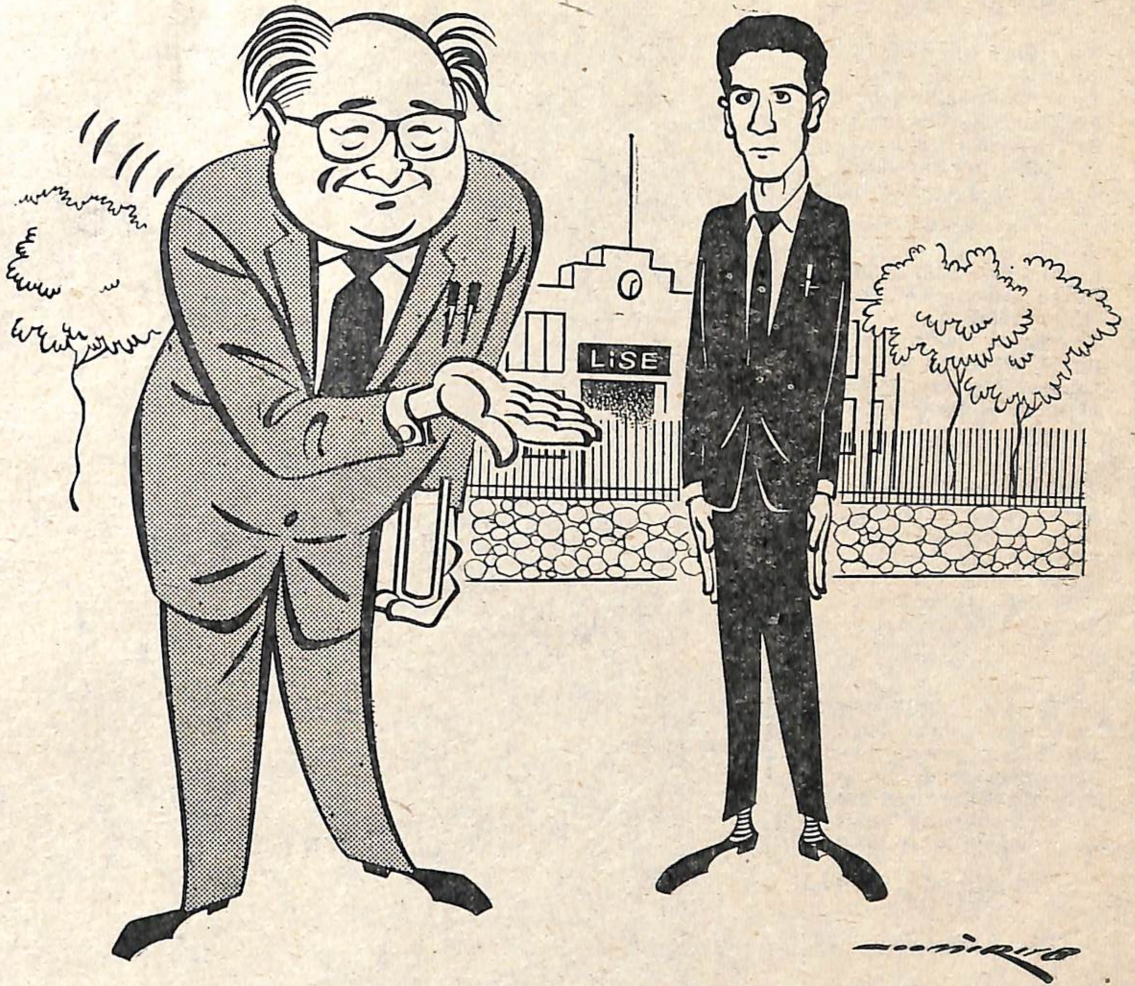
Buruklardan biri omuz silkti:

— «Geçen sefer gittiğinde, medeniyetin tadını aldı ya, tabiî gider...»

Ey medeniyet denen «tek dişi kalmış canavar» - bu günah şairin - tatlı mısın, tuzlu musun, ekşi misin, buruk musun?..

Abiii... Nurettin abi, sen nasıl olsa gidip geliyorsun artık, bizleri de düşün, o tadı azcık azcık buralara da getir beraberinde.. Artık hangi dağarcığına sığdırabilirsen!

Kırk kişilik bir sınıfta tek öğrenci sınıfı geçti. — Gazeteler —

— İşte okulumuzun harika çocuğu!

Lider adayları

İsimler dolaşıyor ortada, bildiğimiz isimler... O isimsiz kahramanı kimse çıkarmağa niyetli değil karşımıza...

A.P. Genel Başkan adaylığına ait isimler!

Lider imal etmek güç...

İsimlerin bir tanesi Rauf Orbay... Kendisine başvurulduğunu söylüyorlar, inanmıyorum, yakıştırmadım... Bu da bir gelenek çünkü: Her parlak politik teklif gelenekçe evvelâ Rauf Orbaya yapılır otuz senedenberi, o da otuz senedenberi geleneğe reddeder... Hattâ «hayır»ına öyle sözler ekliyorlar ki, bir tanesini söyliyeyim meselâ:

— «Ben üç partiyi yıkanların zamanında liderliğe kalkmam!..»

Hımmm, el birliğiyle kaç parti yıkmamız lâzım ki?

Kimmiş bu üç partiyi yıkanlar?.. Amma Rauf bey böyle «beyhude» lâkırdılar etmemiştir... Ey yakıştıranlar, hiç olmazsa, yakışanı söyletin susanlara!

İkinci aday bir paşa... Ali Fuad Cebesoy... Sebep olarak da diyorlar ki: «Paşadır... Yaşlıdır» Bütün öbürünün bulunduğu savaşlarda o da bulunmuştur! (İşte bakın sebeplerin en ciddisi bu olmalı...)

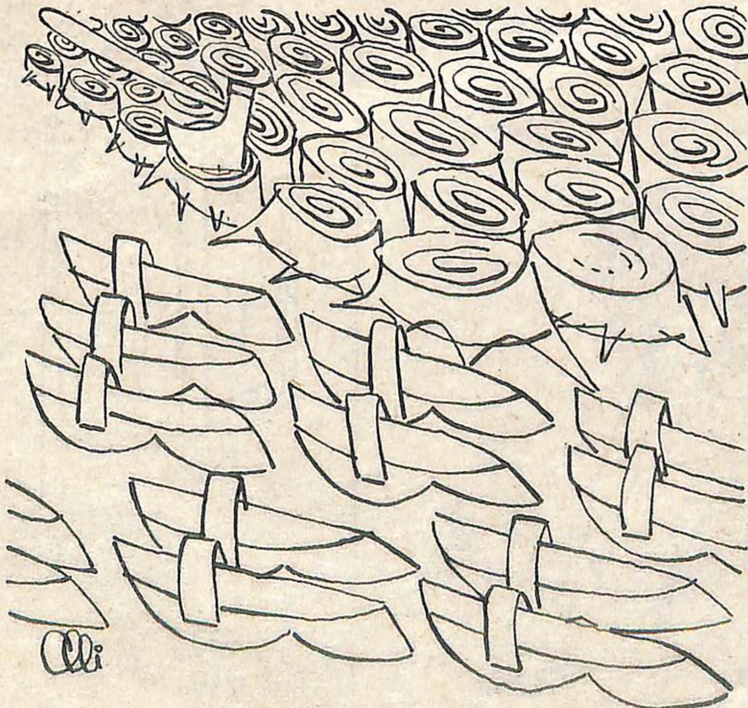
Görüyorsunuz ki, tam bu bulanık zamanda liderliğe seçilmek için özellikler. Daha alâsı can sağlığı!

Üçüncü lider... O da paşa... Cemal Madanoğlu... Tahminimce, bazı çevrelerin bu yüksek teveccühünden haberi bile yoktur... Zannımca politik biftek olmak istemez, elâlem onu kıtır kıtır yesin diye, iyi yemesini bilir elâlem, iştahlıdır elâlem! Madanoğlu, eğilimsiz adamdır... Sağsız solsuz her bakımdan!... Azcık fazla sağsız solsuz...

Bi'de hanımlar tutuyorlar kendisini: «Ah, bari eli yüzü düzgün bir liderimiz olsun, ne bu?..»

Yalnız söyledim ya, paşanın gözü politik biftekliği almıyor... Almasın zaten!.. Bunlar fantezinin, yakıştırmanın döndürdüğü dolaştırdığı adaylar... Asıl aday...

İsimler dolaşıyor ortada, bildiğimiz isimler... Bilmediğiimz isme muhtacız, çoook, çoook, çoook!

Yazısız

Millet gibi tek!

Çok keyifli zamanlarmış mücadelede eski zamanlar!

İskenderin karşısına Dârâ çıkarmış.. Çelik çomak oynıyan çıkmazmış! Yıldırımın karşısına Timur çıkarmış.. Tüysüzün biri çıkmazmış!

Robespierre'in karşısına, Danton çıkarmış, Vergniaud çıkarmış.

Talleyrand'ın karşısına Metternich çıkarmış...

E keyifli olurmuş «denk»ler arasında mücadele, ölesiye de olsa, başarıya da yenilgiye de uğranılsa...

Onun için, İsmet Paşa'ya yazık, acıdığım oluyor, sempati duyduğum oluyor bazen, çok seyrek te olsa... Çok «tek» kaldı!

O tüy sıkletlerle, ne yapar, ne eder, kılıcını hangi kurallara göre «angaje» eder zevkine varamıyorum, çünkü iş zevksiz zaten!...

Bazen kürsüye çıkar, kıymıklı sesi içimi tırmalar İsmet Paşanın. Ama ondan sonra çıkan her şeyimi tırmalar.. Ve tırmık tırmık bırakır beni!

Onun için İsmet Paşaya seyrek te olsa acıdığım oluyor: Çok tek kaldı... Otuz milyon parmağın göstereceği kadar tek!

İki kadro

Tecrübeli bir dostum, şunu söyletti beni karanlıklardan çıkarmak için:

— «Efendim partilerin bir sadakat kadrosu vardır, bir de ehliyet kadrosu... Ona göre adam yerleştirdiler!»

Ah kimsesiz ehliyet, senin sıran hiç mi gelmeyecek?..

Nimet ARZIK

Ben de isterim

Kollar ince beller için,
Fırıldaklar yeller için,
Tarak aldık keller için,
Nara yandık eller için,
Reye kalkan eller için:
Her bileğe bir yay lâzım,
Her teklife «Hay hay!.» lâzım!

* * *

Küstü kahpe talih küstü,
Bu ne kadar şer «Trüst»ü?
Muska, tütsü, Nurcu büstü,
Altı saman, sudur üstü,
Bir Makyevel en dürüstü!
Lokomotif ve ray lâzım,
«Arslanlar»a bir pay lâzım!

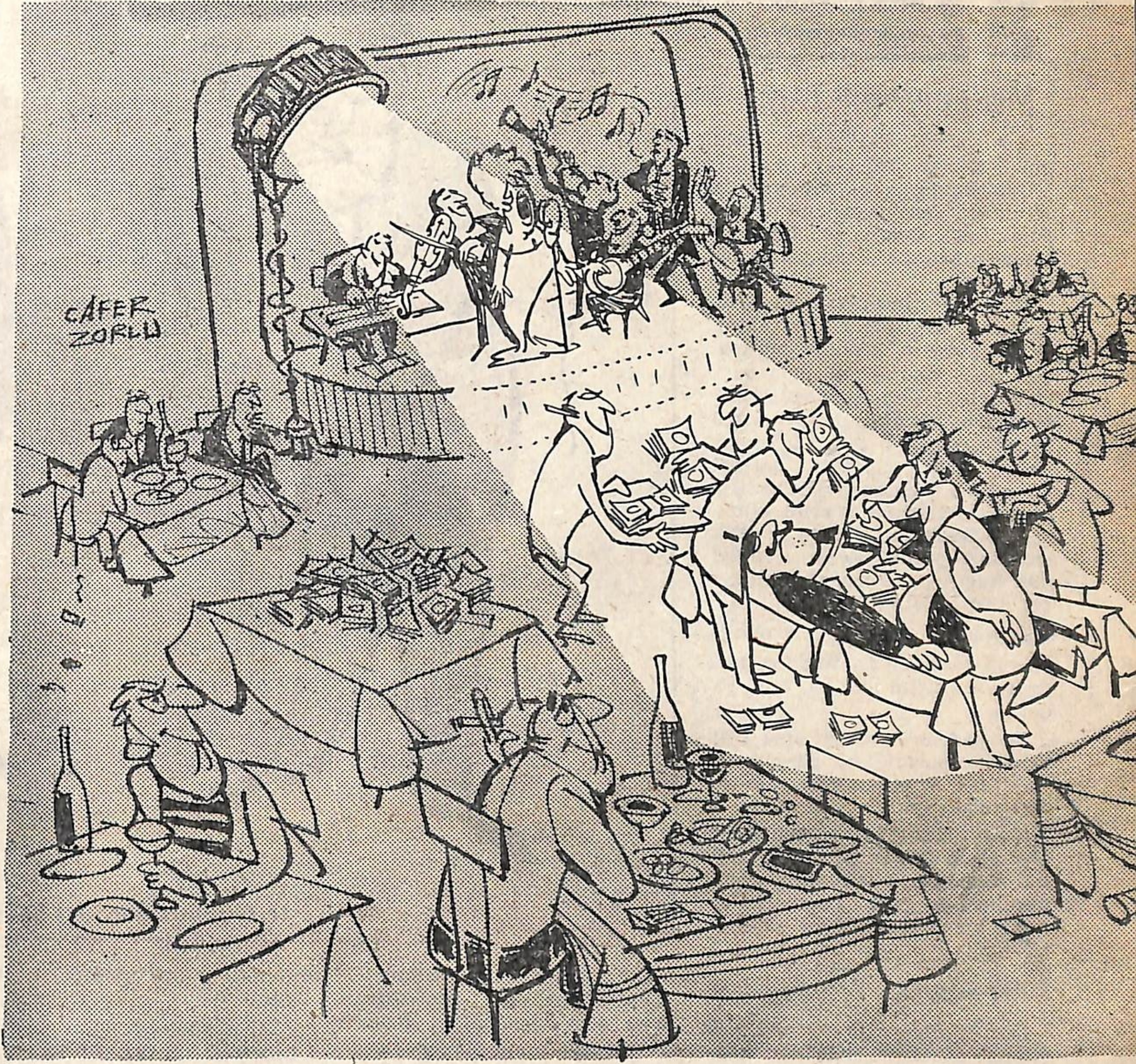
* * *

Şişman, çiroz, balıketi,
Sayma kaçar bereketi!
Nerde reform iskeleti?
Plân bile pek iğreti!
Hatır neymiş Kır mereti!
Esas değil, kalay lâzım ,
Sonra halkla alay lâzım!

* * *

Büyük delik, küçük yama,
Deve uçup konmaz dama!
Hayranınım tırman cama!
Sır söylenmez her adama..
Pek yüksekten attım ama;
Bana da bir saray lâzım,
Zor istemem kolay lâzım!..

Salâhattin KUTLU

Bir yudum su...

Genç kız, yaz tatilinde bacaklarını ve hayatını tehlikeye koyarak, bir dağ oteline yerleşti. Fakat ikinci günün sabahı kahvaltıya indiği zaman garsona,

— Doğrusu çok zor oluyor, dedi. İki gecedir bir bardak su için giyinip kuşanıp, tâ aşağı kata iniyorum.

— Aman efendim, dedi garson, niye yatağın yanındaki zile basip çocuğu çağırmıyorsunuz?

— Çocuğu mu? O, bana bunun yangın zili olduğunu söylemişti!

Gidiş - Geliş

Koca, sokağa çıkmaya hazırlanan karısına neşeli, neşeli sordu:

— Nereye böyle karıcığım?.

— Annemin evine gidiyorum, fakat sevinme, döneceğim!

Namuslu kız!

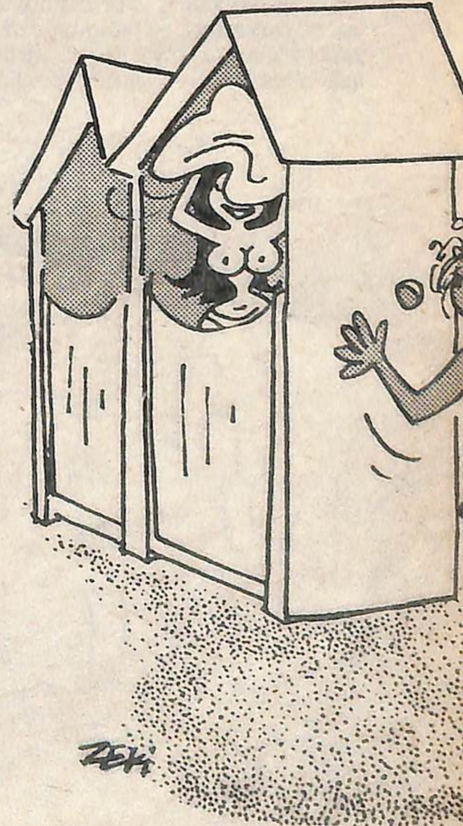
Delikanlı, âşık olduğu genç figüran kızı, stüdyodan çıkarken yakaladı:

— Artık bu gece benimsin, değil mi?

— Olamaz, ben namuslu bir kızım, hem bugün başım ağrıyor, yarın akşam da provamız var!.

— Bizim kasaba bak... Burada da yağlı kuyruk peşinde!

— Vay anam vay!

neliyat!

Gördükçe

Her yıl bahar geldi mi,
Genç sayarım kendimi.
Gizlesem de derdimi
Sırrım açıklanıyor,
İçim gıcıklanıyor!

* * *

Kebap çevirmek için,
Gözler seyirmek için!
Denize girmek için
Karpuz bıçaklanıyor,
İçim gıcıklanıyor!

* * *

İpliğim var mekikte,
Dünyam toz pembelikte!
Lâkin âlem tetikte:
Baht ta kancıklanıyor,
İçim gıcıklanıyor!

* * *

Kimi kadınlar hurda,
Kimi yeter bir yurda!
Otobüste, vapurda:
Kollar mıncıklanıyor,
İçim gıcıklanıyor!

* * *

Yüreğim ezik ezik,
Aşkla oynanmaz Bezik!
Takma inci, bilezik:
Gözüm boncuklanıyor,
İçim gıcıklanıyor!

* * *

Yeter safa sürdüğün,
Ötmez artık düdüğün!
Ay başında iki gün:
Cebim harçlıklanıyor,
İçim gıcıklanıyor!..

Salâhattin KUTLU

Çiçekler

Aydın, utangaç bir gençti. Sevgilisini ziyarete giderken kocaman bir buket yaptırdı, çekingen bir tavırla genç kıza uzattı. Çiçekleri alan kız sevincini belirtmek için, delikanlının boynuna sarılıp öptü. Fakat çocukcağız oturacağına, kapıya doğru seğirtti. Kız şaşırmıştı. Sordu:

— Seni gücendirecek bir şey mi yaptım, nereye gidiyorsun?

Delikanlı,

— Yok canım, dedi. Ne gücenmesi... Birkaç buket daha yaptırmaya gidiyorum!

Dul kadınlar

Eski çapkınlardan birine sormuşlar:

— Dul kadınlar arasında en çok teselli bulamıyanlar kimlerdir?

Hemen cevap vermiş:

— Koca bulamıyanlar!

Kadın Bul

Genç adam, dolmuştan inan seksen beşlik ihtiyar kadını kolundan tutarak sordu;

— Sizi evinize kadar götürebilir miyim?

İhtiyar kadın, kolunu çekti:

— Aman yapmayın, kocam görürse..

kabinede görmeli!..

— Ne güzel yanmış..
— Dokunayım deme, sen de yanarsın vallahi!

Bir kerecik...

Pitigrilli'den çeviren: **ADNAN TAHİR**

— «Bir sigara?...»

Kaldırımdaki genç adam zaten çok yavaş yürüyordu. Durdu. Üzerinde Kilimangiaro yazılı lüks paketi çıkarıp filtreli bir sigara ikram etti. Sonra da özür diledi:

— «Kusura bakmayın... Sadece iki tane kalmış... İsterseniz ikisini de alabilirsiniz.»

Kadın, sağ elinin tırnakları kurşuniye boyanmış baş ve işaret parmaklarını uzatmıştı:

— «Bir size bir de bana...»

— «Ben son yaktığım sigarayı biraz evvel söndürdüm... İkisini de alabilirsinniz.»

Genç adam elbisesinin bütün ceplerinde kibrit ararken beriki elini çantasına sokmuştu:

— «Lüzum yok... Bende ateş var...»

Böyle söyleyerek çakmağını çıkardı ve çaktı...Sonra da sert bir hareketle kapatarak tekrar çantasına attı.

— «Artist misiniz siz?...»

— «Ressamım...»

— «Belli... Bu ceket sana çok yakışmış ...Geçen sene ayni kadifeden bir etekliğim vardı... Meşhur musun?... Sergi açıyor musun?... İyi para alıyor musun tablolarından?...»

— «Müşteri çıkarsa evet...»

— «Birkaç sene evveline kadar ben ressamlara poz vererek hayatımı kazanıyordum... Fakat şimdiki ressamlar hep sıska ve uzun boylu kadınları tercih ediyor... Ben hiçbir zaman olduğumdan daha uzun boylu olduğumu iddia etmedim... Ama çok daha inceyim tabii... Arzu ediyorsan benimle gelebilirsin... Şurada oturuyorum.»

Çenesiyle, karşı kaldırımdaki isimsiz oteli işaret etmişti. Kapının üzerinde sadece «Otel» kelimesi okunuyordu. Bir sürü kadın toplanmıştı binanın önüne... Teneffüse çıkmış okul talebeleri gibi durmadan konuşuyorlar, kesik kahkahalarla gülüyorlar, bir yandan gelip geçen erkeklere profesyonel gözlerle bakıyorlardı.

Kadın, biraz evel yaptığı dâveti ayni kelimelerle tekrarladı:

— «Arzu ediyorsan benimle gelebilirsin... Şurada oturuyorum...»

— «Biraz yolsuzum...»

Bunun, bütün itirazları bir hamlede hükümsüz bırakan kesin bir mazeret ve kudretli bir cümle olduğunu tecrübeyle biliyordu ressam.

— **İki topumuz kaçtı.. Müsaade eder misiniz arayım?.**

Kadın pek aldırmışa benzemiyordu bu lâfa. Dudaklarının ucu ile tebessüm etti:

— «Amma da yaptın?... Günün modasına uygun bir sürü argo varken bu bayat, bu küflü tâbiri de nereden buldun?... Çok köylü, çok eski, çok müzelik bir lâf bu... Görür görmez anlamıştım zaten... Hazır yiyicinin birisin sen... Cebinde, anca milyonerlerin içtiği cinsten sigara taşıyan bir delikanlı, sırtını, cömert ve zengin bir babanın aydan aya gönderdiği havalelere dayamış demektir.»

— «O paketi birisi hediye etti bana...»

— «Öyle ise beni yemeğe götür.»

Ressamın cevap vermesine meydan bırakmaksızın ilâve etmişti:

— «Bu durumda senin beni değil, benim seni yemeğe götürmem daha doğru olacak... Köşede bir lokanta var... Sahibi tanıdık... Tenzilâtlı türifeyi tatbik ediyorlar bana... Haydi gel... Açlıktan midem kazınıyor...»

Genç adamın koluna girmişti... Otelin önünden geçerken müşteri bekleyen arkadaşlarına neşeli bir selâm verdi. Sonra erkeğe biraz daha sokularak mırıldandı:

— «Şu andan itibaren benimki tamamiyle meslek dışı bir davranış... Maksat iş tutmak değil.. Sadece sanat... Sen bir sanatkârsın... Ben de sanatkâr ruhlu bir insanım... Birbirimizi anlayabiliriz.

Lokal yalnız sigara dumanı ile değil, yabancı turistlerle, celeplerle, kamyon şoförleriyle ve işsiz durumdaki berber kalfaları ile doluydu. Bu kalabalık arasında ayrıca meşhur bir aktris, biri Paris rehberi diğeri de İncil olmak üzere iki kitaba birden göz gezdiren bir din adamı da vardı. Taşradan mal almağa gelmiş tâcir kılıklı üç dört adam da köşedeki masalardan birine oturmuşlardı. Bunlar, ressamın yanındaki kadına alıcı gözü ile baktılar... Ve birbirlerinden habersiz olarak ayni şeyi düşünmeğe başladılar: «Sipariş listesine eklenmesi gereken mallar arasına böyle bir kadını da almayı ihmal etmemek lâzımdı herhalde...»

Lokantanın sahibi yeni gelenlere yemek listesini bizzat takdim etti. Bir tane kadına bir tane de erkeğe.

— «Güzel bir biftek istiyorum» diye kadın konuştu. «Yanına kızarmış patates koşunlar... Başlangıç için de çiğ jambon ve hıyar salatası... Ya sen?...»

— «Bana da ayni şeyleri getirsinler.»

— «Şaraplardan hangisini tercih edersin Jeanine?...» diye mal sahibi sordu.

— «Bir şişe beyaz sek... Bu genç adam benim misafirim... Hesabı ben göreceğim...»

* * *

Genç adam Güzel Sanatlar Akademisinde gösterdiği başarılardan ötürü belirli bir şöhrete hak kazanmış bulunuyordu zaten. Brest'deki babasının durumu hiç de fena değildi. Oğlunun Paris'te kimseye muhtaç olmaksızın yaşayabilmesi için ne lâzımsa yapıyordu. Brest'e dönüp kendi işlerine burnunu sokmağa kalkışmasındı da başkentte aklına eseni yapsındı. Bir sanat adamının ön plâna çıkabilmesi için alabildiğine serbest yaşaması gerekmiyor muydu?... Yaşasındı işte.

Kadın, kaldırımda tanıştığı şu erkeğe hayat hikâyesini anlatmağa lüzum görmemişti. Onun hikâyesi de aynı meslekteki diğer bütün kadınlara ait hikâyelerden farksızdı... Anlatıla anlatıla romantizmini kaybetmiş hazin bir maceraydı bu. Başlangıç, benzer olayların farksız tekerrüründen ibaretti... Yaşamak için kendini satmak zorunda kalan her kadının başından geçen acı ve tatlı olayları o da yaşamıştı teker teker... Hâlâ da yaşıyordu... Daha ne vakite kadar da yaşıyacaktı kimbilir?...

İçinin gizli bir köşesine gömdüğü namus, zaman zaman baş kaldırdıkça avunmak ve oyalanmak için: «Yarın başka bir gündür» diye mırıldanırdı... Fakat yarınlar da öbür günler de birbirinin aynı oluyordu daima.

Kaldırımlarda, beraber taban teptiği arkadaşlarından bazısının birer hanımefendi olması için bir yabancının koluna takılarak Okyanusu geçmesi kâfi gelmişti... Şimdi onlar Amerika'daydılar. Huzur ve sükûn içinde yaşıyorlardı. Çocukları da olmuştu...

Bu bakımdan o da kendini ümitsizliğe kaptırmış sayılmazdı doğrusu... Daha geçen gün bir falcı ona ne güzel şeyler söylemişti:

— «Denizaşırı bir memleket görünüyor... Bu memlekette şirin bir yuvaya kavuşacaksın... Bir erkek üstüne titriyor senin... Yedi vakte kadar bütün hayallerin hakikat olacak... Yedi gün mü desem... Yedi hafta mı desem... Yedi ay mı desem?...»

Falcı, «yedi sene mi desem» demeğe kıyamamıştı artık... Sevinç gözyaşları döken bir kadını hayal kırıklığına uğratmanın abesliğini idrak edecek kadar makul bir falcıydı.

Salata, krem karamel, meyva, kahve ve iki konyak...

Hangi konyaktan mı?... En iyisinden tabii... En iyiyi ifade için kadın sağ elinin bütün parmak-

larını birleştirerek boşluğa doğru uzatmıştı. Lokantanın sahibi anladı. Misafir muteber bir kişiydi...

* * *

— «Bana bir dakika müsaade eder misin?... Bir yere telefon etmem lâzım... Şimdi geliyorum.»

Kadın kalkmış, kalçalarını çalkalaya çalkalaya uzaklaşmıştı. Ressam lokantanın sahibini çağırdı. Hesabı istedi. Parayı ödedi.

Kadın biraz sonra dönmüş yerine oturuyordu:

— «Bir konyak daha içmez misin?...»

Lokanta sahibini çağırarak ilâve etti:

— «Hesabı lütfen...»

— «Hesap görüldü Jeanine...»

— «Kim gördü?...»

— «Beyefendi...»

Kadının yüzü sapsarı kesilmişti birdenbire. Ayağa kalkarak genç adama bir tokat attı ve çıkıp gitti.

Paris rehberi ile İncili ayni anda okur görünerek etrafı inceleyen din adamı hayretler içinde kalmıştı:

— «Sol yanağına bir tokat vururlarsa sağ yanağını da uzatmaktan çekinmeyeceksin...»

Diğer turistler sadece tebessüm ettiler. Buraya gelmeden evvel kaç kişiden duymuş ve dinlemişlerdi. Paris'teki lokallerde turistik cazibenin takviyesi ve buralara daha çok sayıda müşteri celbi için danışıklı dövüşler tertip ediliyordu... Yabancıların mahallî renge ve karakteristik sahnelere ne kadar meraklı olduğu malûmdu.

* * *

Bir sene sonra Paris'in başka bir semtinde yine burun buruna geldiler.

— «Hâlâ kızgın mısın bana?...» diye kadın sordu.

— «Ben hayır... Ya sen?...»

— «Ben evet... Sebebini anlamış olman lâzım ama ben sana bir kere daha izah edeyim. Ta başlangıcındaberi erkekler bana her şeyi verdi... Para... az ama olsun. Mücevher... Sahte ama olsun. Nasihat... faydasız ama olsun. Ve daha bir sürü şey: Hastalık, üzüntü, keder, korku. Hor görenler nispetinde müşfik davrananlara da rastladım. Aşkın her çeşidini biliyorum... Bir duvar dibini kâfi görenler kadar bir ağaç gölgesini tercih edenlerle de düşüp kalktım. Bazıları konfor meraklısıydı... Beni evine götüren evli barklı erkekler bile çıktı karşıma kaç kere. Karısı ve çoluğu çocuğu içerde uyurken biz hırsızlık yapar gibi salondaki halıların üstünde aşk yapıyorduk.

«Babam beni evden kovmuştu... Annem tekrar yuvaya dönmem için önümde diz çöküp yalvarıyordu. Sonra bir takım işletmeci kadınları eline düştüm... Kazancımın yarısından fazlasına sahip çıktılar. Geriye dönüp maziye bakıyorum... Bir ucu mahcubiyette başlayan... Öbür ucu hayal kırıklığında biten bir zincir... İşte benim hayatım... O gün seni yemeğe dâvet ettim... Çok masum bir arzuydu bu... Göğsümde çöreklenen aşağılık duygusundan kurtulmak istiyordum. Daima başkalarının gördüğü hesabı bir defacık olsun benim görmem gururumu okşayacaktı... Kaybettiğim güven hislerine bir an için bile olsa tekrar kavuşabilecektim. Sen kalktın... Bu imkânı merhametsizce aldın elimden... Bir de sanatkâr olduğunu söylüyorsun... Sanat adamı demek anlayışlı adam demektir. Ver bana bir sigara...»

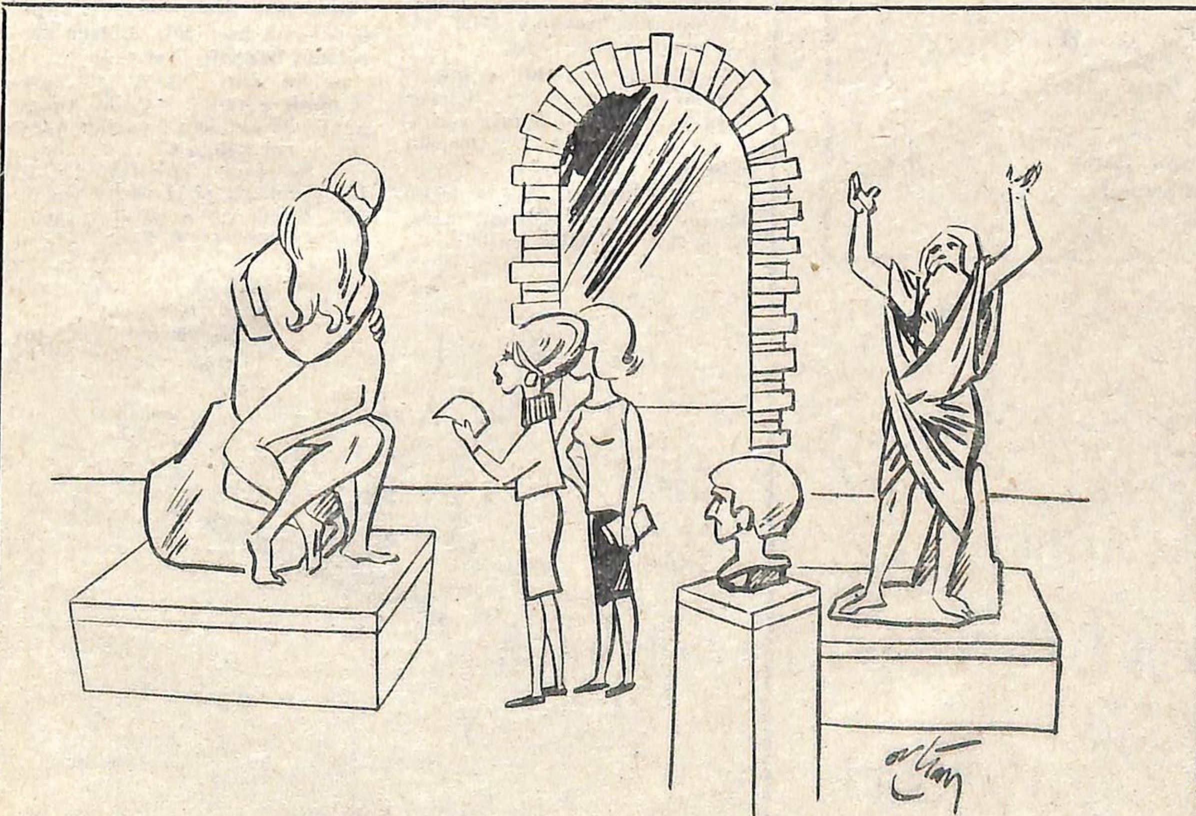
Çeviren :

Adnan Tahir

Nana İstanbul'a geldi. — Gazeteler —

Nana — Beyhude gelmişim... Ben bunlar kadar soyunamam!...

— Aaa, bunlar evli değil galiba, parmaklarında yüzük yok!

Taksit!

Erkek, karısına:

— Baban, hâlâ drahumayı vermedi, hani evlenir, evlenmez ödeyecekti?

— Merak etme hayatım, babam vadettiği parayı parça, parça ödeyecek..

— Fakat ben seninle taksitle evlenmedim ki!..

Neden
Bosfor Turizm?
Çünki

Almanyaya muntazam hat izni yalnız
— Bosfor Turizm'de —

Ortağı bulunduğu Alman Devlet Otobüs İşletmeleri ile müştereken Avrupaya haftada 4 sefer imkânı yalnız
— Bosfor Turizm'de —

Tuvaletli - Revirli otobüsler yalnız
— Bosfor Turizm'de —

T. P. A. O. un üstün kaliteli akaryakıtını kullanan vasıtalar
— Bosfor Turizm'de —

Bilet Satış Yerleri:

MERKEZ: Taksim Opera yanı Tel: 48.51.51

ANKARA: Antaş Tel: 12.58.71

İZMİR: Turist Seyahat Tel: 32553

MÜNİH: Starnberger Banhhof Schalterhalle Tel: 59.32.97

(AK—141)

İflâs

İKİ eski tüccar arkadaş kahvede karşılaştılar, lâf işe gelince biri ötekine dert yanmağa başladı;

— Bugünlerde muazzam bir kriz geçiriyorum, vaziyetim sallantıda...

— Hiç üzülme dedi öteki, hepimizin başından böyle şeyler geçti. Her şey zamanla yoluna girecektir emin ol!... Şehirdeki apartmanınla, sayfiye evin duruyor değil mi?...

— Maalesef onları ortakların ağzını kapatmak için sattım.

— Ya, karının iki vizonu ve mücevherler?i...

— Nerde?... Hepsini sattım!...

— İsviçre bankasındaki paralarını da çektiğini iddia edemezsin ya?...

— Ne yazık ki onları da borçlarıma kapattım!...

— Yaa... Vah! Vah! Benim zavallı dostum, öyleyse vaziyetin tamamen değişti. Sen resmen iflâs etmiş bir adamsın!.

— Rica ederim kımıldama!

Viski

Viskisinden ikinci yudumu almağa hazırlanırken camlı kapı açılır ve bardan içeri asık suratlı karısı girer.

— Merhaba sevgilim! der şaşıran adam bu ne sürpriz?...

— Herif gene ne zıkkımlanıyorsun?...

— Viski canım...

Kadın bardağa sarılır, bir yudum alır yüzünü ekşitip hemen tükürür:

— Aman! Ne kötü şey!...

— Gördün mü? der adam sırıtarak, her zaman zevkim için içtiğimi iddia ederdin!...

* * *

Taksit

Adam ruh doktorunun yumuşak divanına uzanmış, rahat rahat anlatıyordu:

— Devamlı heyecan ve huzursuzluk içindeyim, her telefon veya kapı zili çaldığında yerimden sıçrıyorum. Acaba çok mu mühim doktor bey?...

— Zannettiğiniz kadar değil!. Karım da sizin durumunuzda. O da her şeyi taksitle alır...

Zürafa

Liliane, on bir çocuğuna, onları bir gün Paris'e götürüp, hayvanat bahçesindeki zürafayı göstereceğine söz vermişti. O gün geldi çattı. Ama ne yazık ki, Liliane ve onbir çocuğu hayvanat bahçesine geldiklerinde kapı kapanmak üzereydi. Liliane zürafanın bekçisine yalvardı:

— Ne olur Mösyö, zürafayı birazcık görelim. Onbir çocuğumla O'nun için altıyüz kilometre yol katettik.

— Ne? dedi şaşıran bekçi, Onbir çocuk da sizin mi? Maşallah! Şimdi gidip zürafayı getireyim, bunları görsün!

— Poool... Yolda karına rastladım: «Bir piyango bileti alsın, mutlaka kazanacak» dedi!

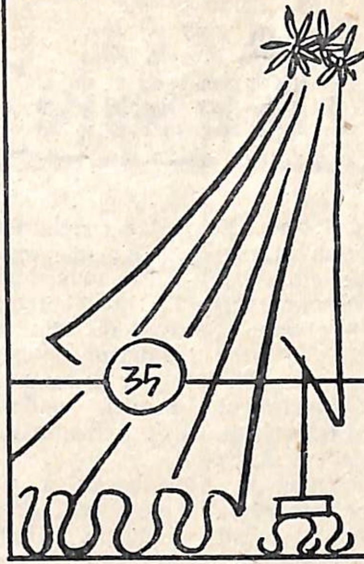
Evinizdeki
NİŞAN, DÜĞÜN ve AİLE ZİYAFETLERİ
için
KONYALI
daima emrinizdedir.

(AK—143)

SATILIK GELİN ESVABI

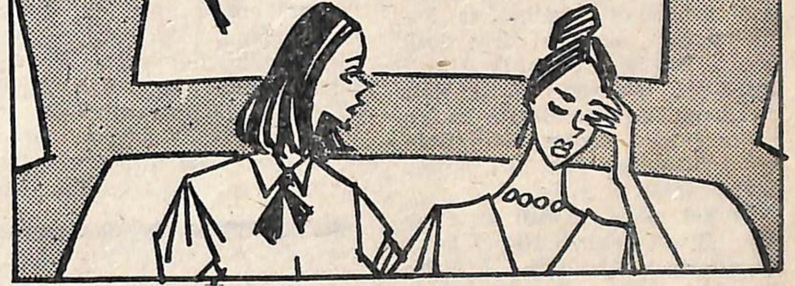
YAZAN, ADNAN TAHİR

ÇİZEN, TURHAN SELÇUK

MAHMUT'UN MASUM BİR GEVEZELİĞİ YÜZÜNDEN İRFAN'LA PERİHAN ARASINDAKİ DURUMU BİRDENBİRE KAVRAYAN NERMİN FENALIK GEÇİRMİŞ, ANCAK BANKA DOKTORUNUN MÜDAHELESİNDEN SONRA AYILABİLMİŞTİR...

BİR MİRASÇI ARANIYOR! AZİZ NESİN

— 28 —

Ye Allah ye! Ben dün gece denedim.

— Ya bizim yabancı olduğumuzu anlarlarsa...

— Kim anlıyacak kardeşim... Kız tarafı zanneder ki, biz damat tarafından; damat tarafı da zanneder ki gelinin akrabasıyız... Bunlar daha düğün gecesi, birbirlerinin akrabalarını bilmez, tanımazlar ki... Yiyip içip eğlenmene, gülmene bak...

Hakikaten o gece öyle yaptık. Damatla gelin ilk dansı yaptıktan sonra, sırayla ordakilerin ellerini sıkmaya başladılar. Gelin, dâvetlileri öpüyordu da.. Bizim yanımıza gelince, biz de ellerini sıkıp tebrik ettik, saadetler diledik. Gelin, sol yanımdaki kadını öptükten sonra, beni de şap diye yanağımdan öptü, herhalde kocasının akrabalarından biri sandı... Damat da, karısının bir akrabası diye öptü beni... Biz iyice öpüştük. Haydi sofraya... Garsonlar vızır vızır dolaşıyor. Ye yiyebildiğin kadar, iç içebildiğin kadar... Kimsenin kimseyi tanıdığı yok, bizi nerden tanıyacaklar.

Derken dans başladı mı efendim! Bizim Şakir... Nasıl? Evet, Eşref diyecektim işte... Bizim Eşref,

— Ben şu karşıki kızı dansa kaldıracağım, sen de birini şavulla, başının çaresine bak! demesiyle fırladı, karşı masadaki kızı kapıp pistte döndürmeye başladı. Ben de sarhoş olmuşum zaten, karşıma çıkan ilk kadının önünde başımı eğdikten sonra, kolumu beline dolayıp piste çektim. Şişman ve yaşlı bir kadın, terden sırsıklam olmuş, teharet pudrası gibi de kokuyor. Efendim, siz bendeki talihe bakın, gelinin annesini dansa kaldırmamış mıyım! Âdettir ya, dans ederken kadına biriki iltifat çakınca, kadın da bana,

— Siz nesi oluyorsunuz? dedi.

Ben demek iyice sarhoş olmuşum ki, birden boş bulunup,

— Eniştesi oluyorum... demez miyim?...

Kadın büyük bir şaşkınlıkla,

— Kimin eniştesi? diye haykırdı.

Pot kırdığımı anladım ama, nasıl çevirsem lâfı?

— Ben efendim, dedim, karımın kardeşinin eniştesi olurum, karımın kardeşi de gayet tabiî olarak benim kayınbiraderim olur yani... Ve kayınbiraderimin ablası da benim karımdır, karımın kardeşinin de ben eniştesi olurum o zaman... Bilmem anlatabildim mi?

Sahi, ben size bunları ne münasebetle anlatıyorum? Lâfı bir yere getirecektim ama ben, neydi kuzum? Ha evet, Sarışın Bebek...

Ne diyordum?.. Ben bir şey diyordum? Tamam, ben lâfı arap saçına çevirince, kadın, hiç bir şey anlamayan bütün insanlar gibi,

— Anladım, dedi, yani bizim damadın nesi oluyorsunuz?

— Hı hıı... Hıh hıın...

Ben bir güldüm.

— Çok yakını olurum hanımefendi... Bir içtiğimiz su ayrı gider, o kadar yakın işte...

— Arkadaşı mısınız?

— Arkadaş da deseniz olur, akraba da deseniz olur... Ama akrabadan da, arkadaştan da yakın...

Şu orkestra sussa da kadından bir kurtulsam... Neyse efendim, ben dans esnasında kadını idare ettim... Biz o gece içkisiyle, sazıyla, dansıyla bir güzel eğlendik. Sabaha karşı eve döndük. Şair'in cebi yine pastalarla, böreklerle, âlâ mezelerle dolu... Şakir mi kim? İşte benim İzmirli arkadaşım... Yani, Eşref işte...

Sonra sonra ben de alıştım ya bu yola... Biz her gece bir düğün salonuna dadandık. Sabahlara kadar yiyip içip eğleniyoruz. Vallahi milyonerler o safayı süremez. Her gece beş-on yerde nasıl olsa düğün var. Biz en lüks otel, gazino salonlarını seçiyoruz. Ne kadar zengin düğünü olursa, o kadar tehlikesiz ve emniyetli... En lüksünden yaşamaktayız. Biz bu düğünlerde ahbaplar, dostlar da edindik. Kimisi evine çağırıyor, gidiyoruz da... Ne bilsinler bizim kim olduğumuzu? Kimisi, gelinin akrabası, kimisi de damadın akrabası sanıyor.

Yalnız bir gece, az kalsın enseleniyorduk. O gece biz içkiyi fazla kaçırmışız. Sabaha karşıydı. Damat yanıma geldi, beni bir kenara çekti,

— Affedersiniz, şu adamı tanıyor musunuz? dedi.

Bir de baktım, bizim Şinasi, şey aman, işte o... Ben pişkinliğe vurup,

— Tanımaz olur muyum, dedim, tabii tanıyorum...

Damat,

— İkidebir Jale'ye sarılıp sarılıp «Allah bahtiyar etsin yavrum» diye şapur şupur öpüyor. Anladık akraba filân ama, bu kadar da olmaz ki canım? dedi.

— Jale kim? diye sormaz mıyım?

Oğlan aval aval suratıma bakıp,

— Jale canım, karım... dedi.

— Haaa, bizim Jale... E, Jale'yi öper canım, ne var yani bunda? Ben de Jale adında başka bir kadın sandım da bayağı sinirlendim. E artık müsaade et de Jale'yi öpelim delikanlı...

Damadın sırtına, samimiyete getirip bir-iki yumruk indirdikten sonra,

— Yoksa daha ilk geceden karını bizden de mi kıskanıyorsun? dedim.

— Estağfurullah...

— Daha neler... Amcası da mı öpmiyecek?

Oğlanın suratı allak bullak olup,

— Ne amcası? dedi.

— Eşref amcası... Yani Jale'nin amcası değil canım; bizim Jale'nin babasının amcasının kardeş çocuğunun amcası ne olur? Dolayısiyle Jale'nin de amcası olur, öyle değil mi?

Oğlan benim yüzüme bir zaman baktıktan sonra hızla yürüyüp gitti. İşin sarpa sardığını anlayınca, Şadan'ı aramaya başladım. Şadan mı? İşte şey... Hay Allah, Eşref diyecektim... Ara ara yok... Bir de ne bakayım, yine geline yapışmış «Allah mesut etsin yavrummm!» diye kızı öpmüyor mu! Eteğinden çekip gelinden zorla ayırdım,

— Çabuk çıkalım, başımız derde girecek... diye fısıldadım.

Sarhoşluktan dili dolanarak,

— Şu masadan bir şeyler almadan bir yere gidemem... diyor.

— Yahu, ben doldurdum cebimi, yürü!

— Dur, bir şişe de viski alalım...

Ben bunu itekaka zorla çıkardım dışarı. Evet, o gece az kalsın enselenecektik.

Ben ne maksatla anlatıyorum bunları size? Lâfı bir yere getirecektim ama... Haa, öyle ya Sarışın Bebek...

Biz bir gece yine bir düğünde, ama şahane bir düğündü, iki kız kardeşle tanıştık. Tanıştık dersem, neyin nesi olduklarını bildiğimiz yok ya, yalnız sabaha kadar çılgınlar gibi dans ettik. İş yalnız dansla da kalmadı ha... Büyüğü benimle, küçüğü de Şerif'le... Ne dedim ben, Şerif mi, şey diyecektim işte... Kızların büyüğünün ismi Betül... Sarışın Bebek dedikleri oymuş, biz sonradan öğrendik.

(Devamı var)

"BASIN İLÂN KURUMU"

Genel Müdürlük

Cağaloğlu, Türk Ocağı Caddesi No. 1

İstanbul

Telefon : 22 43 84 - 22 43 85

Telgraf Adresi : BASIN KURUMU

ŞUBELER	DIŞ MUHABİRLER	
İstanbul	A.B.D.	İsveç
Ankara	Almanya (Federal)	İsviçre
İzmir	Almanya	İtalya
Adana	Avusturya	Japonya
Bursa	Avustralya	Lübnan
Diyarbakır	Belçika	Macaristan
Erzurum	Bulgaristan	Norveç
Eskişehir	Çekoslovakya	Pakistan
Konya	Danimarka	Polonya
Zonguldak	Fransa	Portekiz
	Hollanda	Romanya
	İngiltere	Yugoslavya
	İspanya	Yunanistan
	İsrail	

(Basın: 11331—142)

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

Tarihte Mizah

Hoşnutluk

MİNAS Efendi, gerçi soyca Türk değildi; fakat azınlıkların gerçek anlamı ile Türkleşmiş tipik örneklerinden biriydi. Tatlı sözlü ve hazır cevaptı. Bu yüzden çok sevilir, aranılır, iğneli hicivlerine katlanılırdı.

Abdülâziz zamanında bir ara memur maaşlarından sık sık kısıntı yapmak, hükûmetin kötü bir alışkanlığı haline gelmişti. Maliye Nazırı, başı dara girdi mi, bir emir çıkartır; maaşlardan yüzde beşle onbeş oranında kısıntı yaptırırdı. Memurlar, bu durumdan çok üzülür, fakat seslerini çıkaramazlardı. Bu yıllarda Minas Efendi de Şura-yı Devlet'te memurdu. Bir ay başı maaşını alırken yine yüzde onunun kesildiğini görünce artık dayanamadı; arkadaşlarının da ısrarlı teşvikleri ile, soluğu sadrâzam Mütercim Rüştü Paşa'nın huzurunda aldı. Bu bitip tükenmez maaş kesintilerinden dertli dertli şikâyete koyuldu. Sadrâzam şaşırmıştı:

«— Yanlışınız olacak Minas Efendi; dedi. Bu sefer herhangi bir kesinti için benden izin falan istemediler. Maaşlarınızı tam almanız gerekir.»

Sonra zile bastı. Mektupçuyu çağırdı.

«— Yahu beyefendi, yine bir kesinti mi yaptınız? Bu ne demek? Haberim bile yok. Bu nasıl iştir?»

Yollu esip savurdu. Mektupçu, Rüştü Paşa'nın yanına sokuldu. Kulağına eğilip bazı şeyler söyledi. Bunun üzerine sadrâzam, çatılmış kaşlarını gevşeterek, Minas Efendiye döndü:

«— Haaa!.. mesele basitmiş Minas Efendi; diye konuyu açıkladı. Merak etmeyin bu sefer kesinti falan yok. Bu seferki yüzde onlar bir kısıntı değil, bir çeşit yardımdır. Biliyorsunuz Üsküdar'da Toptaşı'nda bir Timarhane yapılıyor. Onun masrafına katılmak için, bir defaya mahsus olmak üzere, maaşlardan birer miktar alınmış. Mesele bundan ibaret..»

«— Yaa öyle mi Paşa hazretleri? Allah uzun ömürler versin efendim. Doğrusu buna pek sevindik. Mademki timarhane yapılacak, maaşlarımızdan yüzde on değil ya, yüzde elli bile kesilse memurlardan hiçbirimiz üzülmeyiz, aksine çok çok seviniriz.»

«— Neden Minas Efendi?»

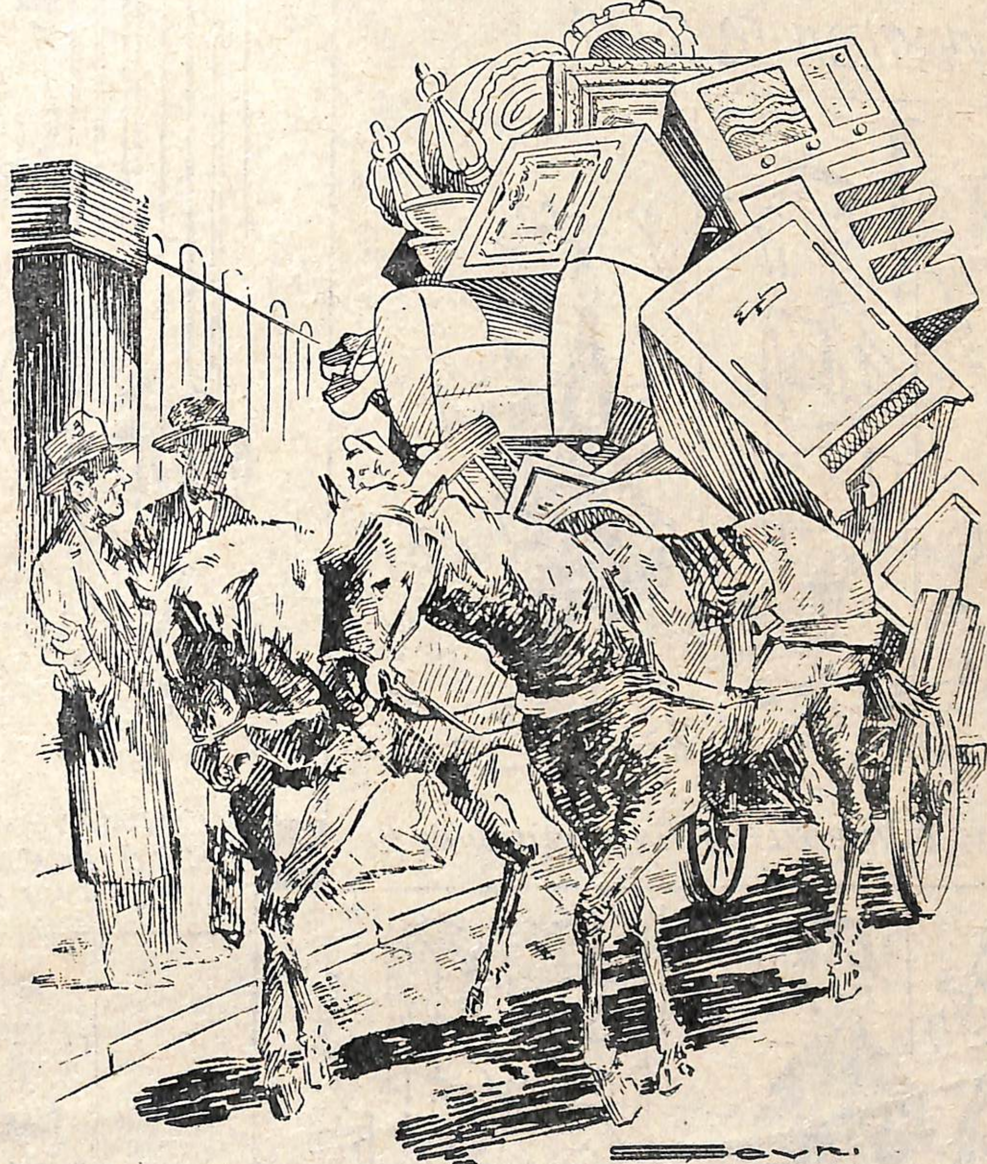
«— Çünkü efendim; bu kesinti, kısıntı, mecburî iane usulleri böyle devam ettikçe nasıl olsa bir gün çileden çıkacağız ve hepimiz toptan oraya gideceğiz de ondan...»

Özdeyişlerde mizah :

İnsanları en çok sevenler, hiç şüphesiz, yamyamlardır.
— Cenab Şehabettin —

Güzelik, tabiatın kadınlara ilk verdiği ve ilk geri aldığı bir hediyedir.
— Mere —

— İstanbul'daki yük arabaları ihtiyaca karşı az geliyormuş...
— Elbet, yükünü tutanlar çoğaldı!

Eski Türk Mizahı

LEHCETÜL HAKAİK Adlı mizahî lûgatten seçmeler

— 3 —

EBE — Hayat kapıcısı.
KAZIK — Bir çeşit şeker kamışı.
KABUK — Ağaçların elbisesi.
KISAS — Ceza ödeşmesi. Örnek: Meselâ ben bir kadını sokakta yakalayıp zorla öptüm. Kısas mı lâzım? O da beni yakalayıp zorla öpsün, ödeşelim.
KORSA — Bir çeşit turunç mengenesi
KOCA — Devamlı kiracı.
KOKOT — Kazları boğan güzel görünüşlü vahşi bir kuş.
KİBİR — Ahmakların gururu.
KİTAP — Düşünce kutusu.
GÖZYAŞI — Gönül nemi.
KESE, KASA — İtibar terazisi.
DİL — Uzaktan vurabilen bir silâh.
MAZİ — Anılar ve hayıflar sandığı.
MÜTTEFİK — Bize ihtiyacı olan.
MÜTTEFİK — İhtiyacımız olduğu zaman gözden kaybolan.
DOĞRU — Bir geometri deyimi.
MUAMMA — Avukat çantnası.
MİLYON — Sadık bir dostla, sağlam bir mideden başka insana her şeyi mümkün kılan sıfırlar.
MEME — Haydi oradan yalancı sen de...
MUVAKKAT — Devamlı.
MUMYA — İnsan çirozu.
NADİR — Mantıklı kadın.
NEDAMET — Vicdan hazımsızlığı.
NASİHAT — Körükçüoğlu macunu.
VÂRİS — Avunan kişi.
VASITA — İş bozucu.
VÂIZ — Sermayesini hiç yemiyen tüccar.
VAHŞİ — Yalnız kendi düşmanını yiyen adam.
YAŞ — Kadınların, saklamaya muktedir olabildikleri tek sır.
YALNIZLIK — Siyah camlı gözlük.
YELPAZE — Fitne maskesi.
TESELLİ — Söz yakısı.
TİMSAH — Tohuma kaçmış kertenkele.
CÜR'ET — İyi bir pasaport.
CESARET — Korktuğunu belli etmemek.
CİLVE — İştah açmak için kadınların sunduğu meze.
CÜCE — Büyük adamların yakından görünüşleri.
ÇOK — Ne kadar olsa yine de az olan şey.
HIRS — Yükseltmek için alçalmağı bilebilmek.
HİSSE-İ İNSANÎ — Bilinmiyen şey.
HİSSE-İ HAYVANÎ — Bilinen şey.
HAYVAN — Habersiz gelen misafir.
DERD — Merhamet öğretmeni.
DÂVET — Pusu.
DOST — Bize hizmete hazır sandığımız adam.
DOSTLUK — Gerektiğinde tersine dönen şemsiye.

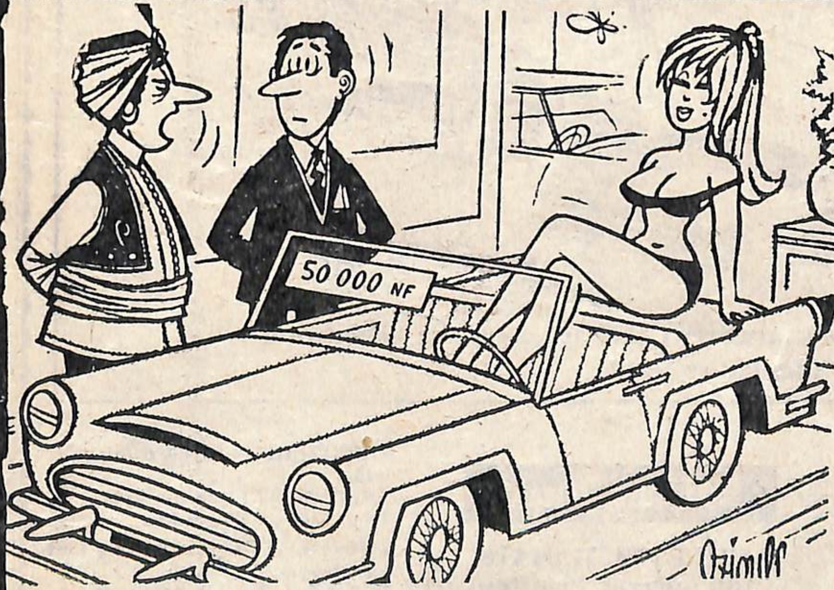
Dünya Karikatürleri

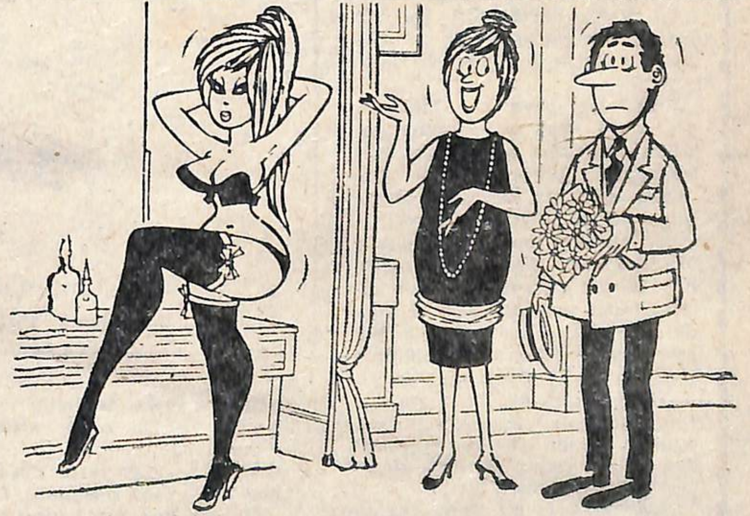
-BİRKAÇ GÜN BÖYLE GİYİN, ALIŞIRSINIZ!..

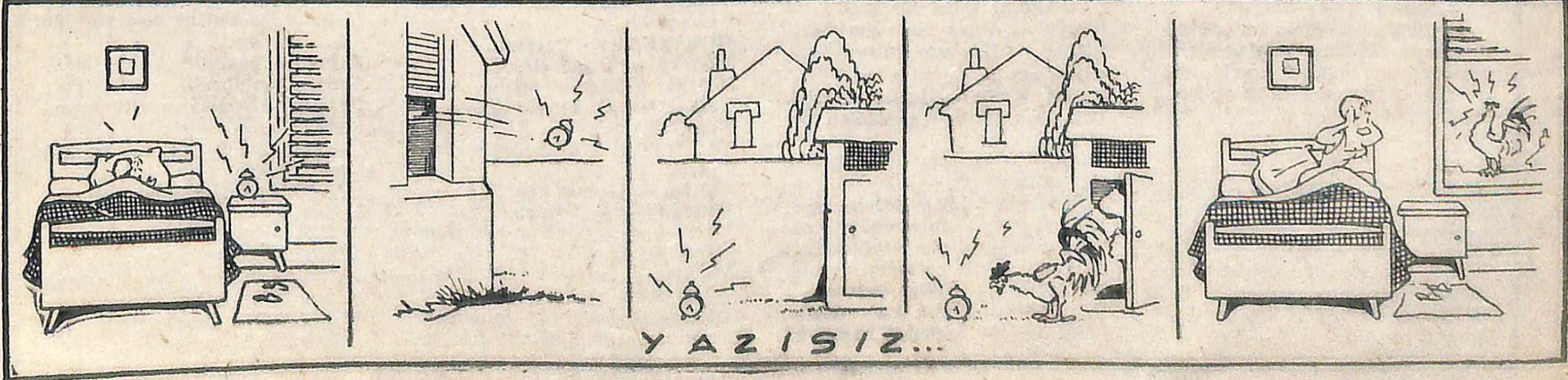
-YİNE Mİ YENİ ELBİSELER?.. İFLÂS ETMEK ÜZERE OLDUĞUMU BİLİYOR MUSUN?
-BEN BİLİYORUM... AMA TERZİ BİLMİYOR!..

-BU FİYATA ARABA DA DAHİL Mİ?

-KIZIM ÇOK FEDAKÂRDIR; NİŞANLISI ÜNİVERSİTEYİ BİTİRSİN DİYE GECELERİ STRİP-TİZ YAPIYOR!..

YAZISIZ...

TÜRK KÖYLÜSÜ

ELİNİN EMEĞİ ALNININ TERİ İLE
BİRİKTİRDİĞİN PARANI
KENDİ BANKANA
YATIR

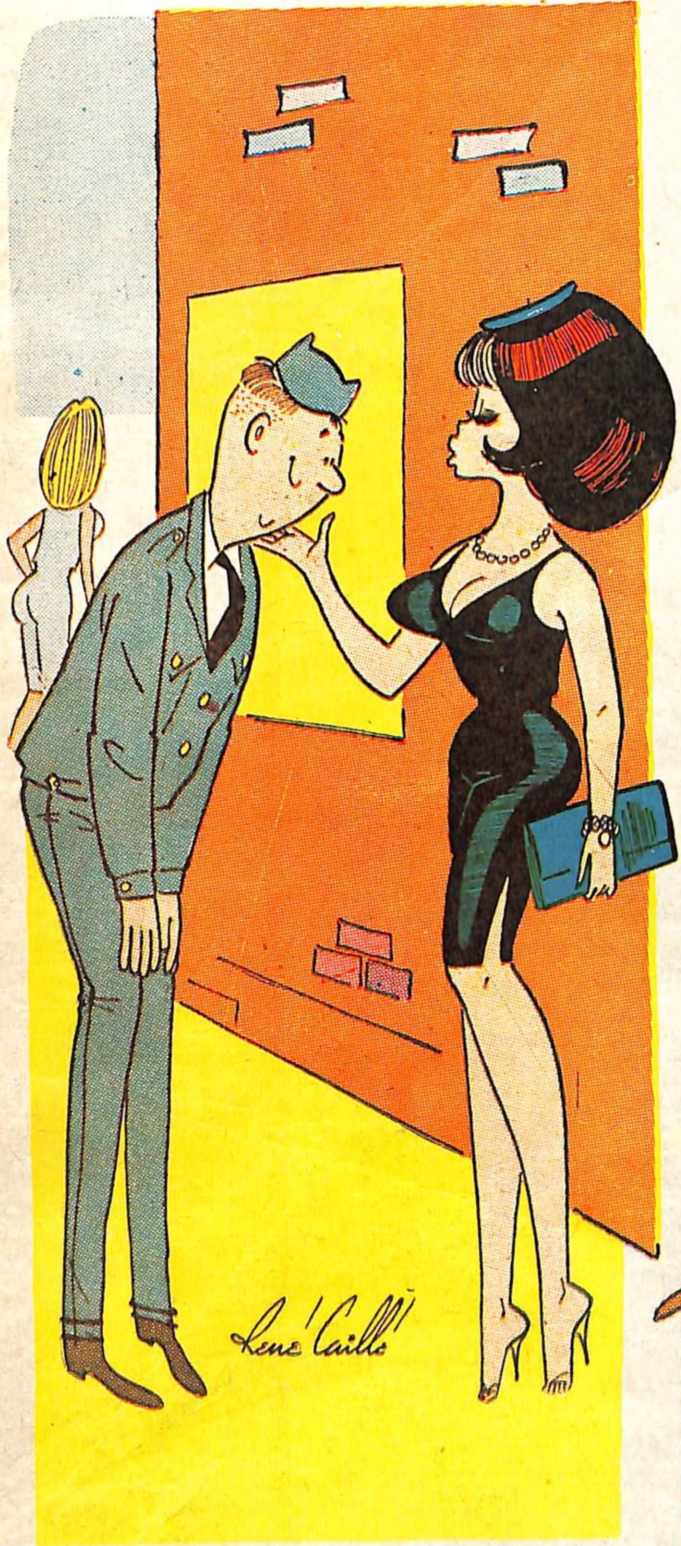
ZİRAAT BANKASI SENİN EN YAKIN DOSTUNDUR.

BORCUNU ZAMANINDA ÖDER
TASARRUFLARINI ZİRAAT BANKASINA YATIRIRSAN
HEM KÂRLI ÇIKAR HEM DE İSTİKBALİNDEN EMİN OLABİLİRSİN

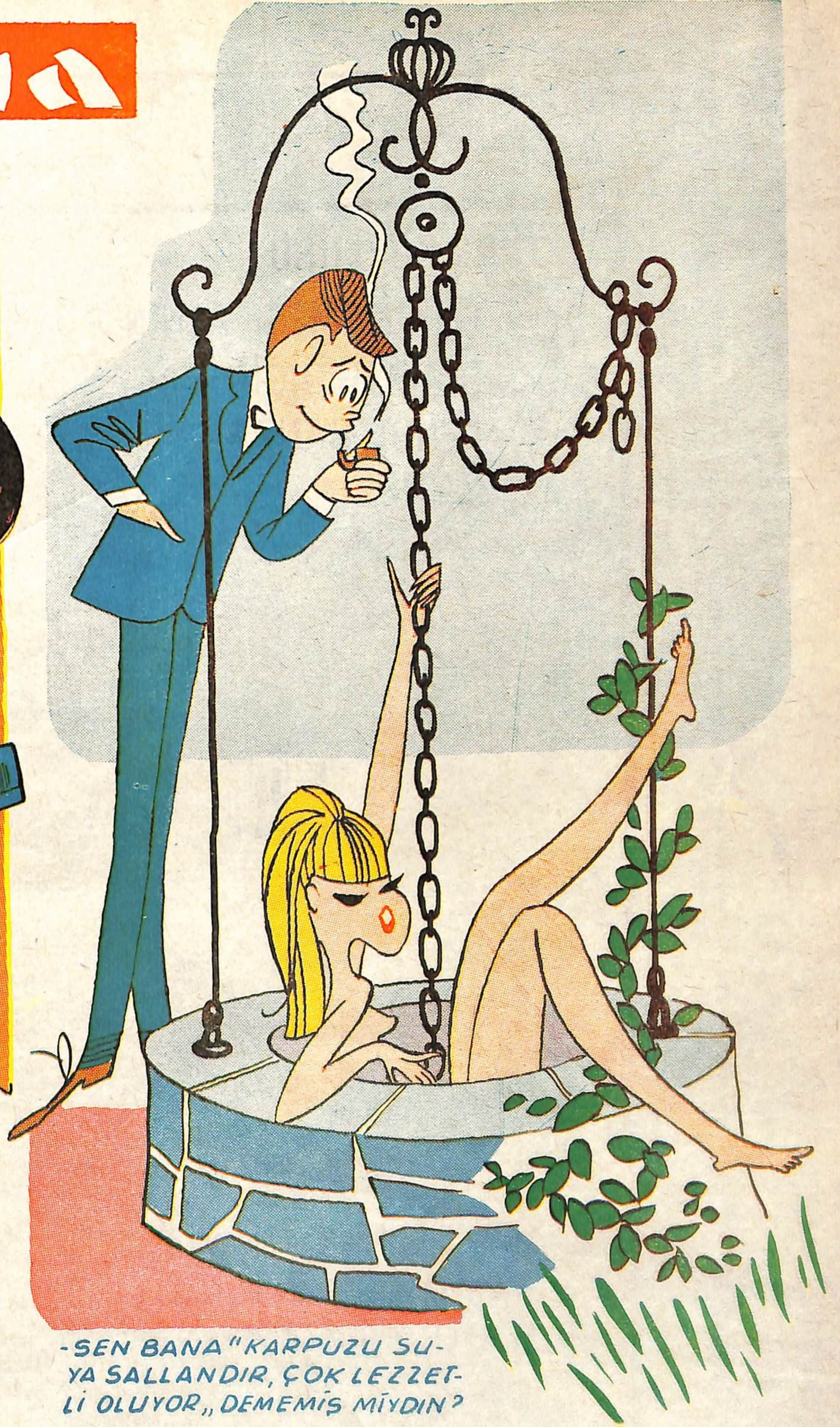
T.C. ZİRAAT BANKASI

(Basın: 2674—A—1355—144)

Akbaba

-AYOL SEN NASIL GEMİCİSİN? BİR GECELİK DALGAYA DAYANAMADIN!

-SEN BANA "KARPUZU SUYA SALLANDIR, ÇOK LEZZETLİ OLUYOR„ DEMEMİŞ MİYDİN?

